

STATISTIČKA ANALIZA UTJECAJ KORONA KRIZE NA REKREATIVNO BAVLJENJE SPORTSKIM AKTIVNOSTIMA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Majić, Stipan

Master's thesis / Specijalistički diplomske stručni

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:124:143110>

Rights / Prava: [In copyright/Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-04-25**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET**

ZAVRŠNI RAD

**STATISTIČKA ANALIZA UTJECAJ KORONA
KRIZE NA REKREATIVNO BAVLJENJE
SPORTSKIM AKTIVNOSTIMA U REPUBLICI
HRVATSKOJ**

Mentor:

Doc.dr.sc. Elza Jurun

Student:

Stipan Majić

Split, rujan, 2022.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. PANDEMIJA COVID-19 VIRUSA	4
2.1. Što je Covid-19?	5
2.2. Utjecaj Covid-19 virusa na svjetsko gospodarstvo	6
3. DEFINICIJA I PODJELE SPORTA.....	9
3.1. Definicija sporta	9
3.2. Podjela sporta	10
4. SPORTSKE AKTIVNOSTI U REPUBLICI HRVATSKOJ	12
4.1. Današnja aktivnost Hrvata u sportu	16
4.2. Sportski objekti u Republici Hrvatskoj	19
5. . EMPIRIJSKO ISTRAŽIVANJE O UTJECAJU PANDEMIJE NA REKREATIVNO BAVLJENJE SPORTSKIM AKTIVNOSTIMA	20
5.1. Prikaz odgovora o utjecaju Covid-19 virusa na rekreativno bavljenje sportskim aktivnostima u Republici Hrvatskoj	21
5.2. Rezultati ankete utjecaja Covid-19 virusa na poslovanje fitness centara.....	31
6. ZAKLJUČAK	38
7. LITERATURA.....	41
8. POPIS GRAFIKONA.....	43
9. POPIS SLIKA	44
10. POPIS TABLICA	44

1. UVOD

Problem istraživanja jest statistička analiza učinaka Covid-19 krize na rekreativno bavljenje sportskim aktivnostima u Republici Hrvatskoj. Istraživanja ekonomskih učinaka na pojedina gospodarstva, ekonomije pa čak i na manja poduzeća relativno je lako pronaći no kakav je utjecaj krize na zdravstvenu sliku nacije? Odgovor na to pitanje poprilično je teško odgovoriti jer ne postoje mjerodavna istraživanja vezana uz utjecaj korona krize na bavljenje sportom, rekreacijom, zdravlje i sl.. Kako bi se dao odgovor na to pitanje i detaljno prikazali svi učinci pandemije istraživanju se pristupa iz dva kuta gledišta. Prvi dio u kojem je provedena analiza utjecaja covid krize na fizičko i psihološko zdravlje ispitanika te drugi dio, u kojem se analizira kako je ista utjecala na pružatelje sportskih usluga.

Glavni cilj rada je utvrditi utjecaj korona krize na rekreativno bavljenje sportskim aktivnostima u Republici Hrvatskoj. Osim prikazivanja utjecaja na fizičko i psihološko zdravlje, istražit će se i ekonomski utjecaj na sportsku industriju. Ovaj rad namjenjen je iskazivanju činjenica o zdravim navikama stanovništva Republike Hrvatske za vrijeme i nakon završetka covid pandemije ali i poticanju razvoja rekreativnog bavljenja sportom.

Prilikom izrade rada glavna metoda prikupljanja podataka je putem anketnog upitnika. Prednost ovog tipa istraživanja je mogućnost prikupljanja podataka ispitanika s velikog geografskog područja kao i anonimnost odgovora. Također korištene su metode statističke analize za interpretaciju dobivenih rezultata .

Rad započinje uvodom u kojem se upoznajemo s osnovnim informacijama o temi koja će se obraditi. U nastavku rada pojašnjena je sama definicija sporta, njene podjele i značaj koji ima u Republici Hrvatskoj. Glavni dio rada podijeljen je na dva osnovna dijela. Prvi u kojem je ispitano 300 ljudi s područja cijele Republike Hrvatske, a koji se odnosi na anketiranje rekreativnih vježbača i utjecaja korona pandemije na njihovo fizičko i psihičko zdravlje. Drugi dio rada usmjeren je prema vlasnicima sportskih klubova i fitness objekata. Ukupno 65 ispitanika svoje viđenje utjecaja korona pandemije dalo je kroz odgovore na pitanja o ekonomskim učincima pandemije na njihovo poslovanje.

Prvi put u novijoj povijesti čovječanstva dogodila se pandemija koja je direktno ili indirektno utjecala na sve stanovnike ove planete. 2020. godina zasigurno je obilježena pojavom nepoznatog korona virusa zbog kojeg se svijet zaustavio. Zadnja smrtonosna bolest koja je odnijela veliki broj života, bila je kuga u 14.stoljeću. Ovoga puta osim smrtnih posljedica, pandemija je dotakla sve aspekte ljudskog života . Osobito snažno osjetili smo je kroz utjecaj na psihičko i fizičko zdravlje, posebice u periodu lockdowna. Mnoge zemlje su zbog zaštite od širenja korona virusa uvele fizičko distanciranje i zatvaranje brojnih objekata što je bio dodatan problem koji ide tomu u prilog.

Ono što je oduvijek vodilo, kako fizičkom, tako i psihološkom zdravlju čovjeka, je sport i sportske aktivnosti. Uvođenje brojnih ograničenja, uključujući i zatvaranje sportskih objekata, rezultiralo je otežavanju provođenja sportskih aktivnosti. Čak i veliki sportski događaji, uključujući i Olimpijske igre u Tokiju 2020., otkazani su i odgođeni zbog pandemije virusa, uzrokujući velike ekonomski gubitke. Pandemija je prisilila većinu profesionalnih sportaša da prestanu s redovitim treninzima, time riskirajući svoju karijeru..

Osim profesionalnih sportaša, svi pojedinci koji se inače aktivno bave sportskim aktivnostima pali su u drugi plan. U takvim uvjetima dolazi do manjka tjelesne aktivnosti, dužeg vremena provodenog pred ekranom, lošijeg obrasca spavanja, kao i lošije prehrane, što u konačnici rezultira debljanjem i gubitkom tjelesne kondicije. Nedostatak pristupa tjelovježbi i tjelesnoj aktivnosti također ima utjecaja na mentalno zdravlje, što može uzrokovati stres i tjeskobu .

Fizička aktivnost nazučinkovitija je prevencija raznim bolestima i kada se ona oduzme čovjeku, koji je u suštini stvoren za kretanje i rad, javljaju se posljedice koje će biti puno teže izliječiti nego što se to trenutno misli. Stres, tjeskoba, depresija, umor, slabija vitalnost, samo su neke od njih.

U ovome radu istražit će se ponašanje pojedinaca za vrijeme i nakon trajanja lockdowna kao i utjecaj pandemije na vlasnike sportskih objekata uz pomoć anketnog upitnika. Prezentirat će se podaci istraživanja o sportskim aktivnostima Hrvata prije pojave Covid-19 virusa, te će se usporediti sa rezultatima napravljenog istraživanja.

Osobna motivacija za izradu ovog istraživačkog rada proizšla je iz same involviranosti u sportski kolektiv preko više od 15 godina, dijelom kao bivši sportaš i natjecatelj u kickboxingu, a sada kao trener koji radi sa svim dobrim skupinama. Iskustvo rada s mladim

Ijudima i djecom posebno je potaknuo javljanje ideje o potrebi dobivanja uvida u zdravstveno stanje nacije, na koje je korona kriza zasigurno ostavila utjecaja, što će potvrditi sami rezultati rada.

Provedena istraživanja u okviru Europske unije kažu kako smo kao nacija, u samom vrhu , kada je riječ o pretilosti djece, a korona kriza zasigurno ide tomu u prilog. U ovom empirijskom radu provedeno je istraživanje na ukupnom broju od 370 ispitanika različitih dobnih skupina. Anketno ispitivanje napravljeno je u dva smjera, jedan ide prema rekrativnim vježbačima koji čine većinu ispitanika a drugi prema vlasnicima fitness objekta, a s ciljem prikupljanja što relevantnijih podataka. I jedni i drugi jednak su važan čimbenik bavljenja sportskim aktivnostima s toga osim utjecaja na zdravlje biti će prikazan i finansijski aspekt utjecaja korona krize.

Prilikom prikupljanja podataka cilj je bio prikupiti ispitanike s različitim područja Republike Hrvatske kako ne bi došlo do krivih zaključaka, uvezvi time u obzir različitosti mentaliteta i pristupa vježbanju žitelja sjevernih i južnih krajeva Hrvatske. Također u obzir su uzete i godine ispitanika, pa je tako 84% ispitanika u dobi od 16 – 35 godina odnosno skupina na koju je kovid kriza najviše pogodila kada je u pitanju bavljenje sportskim aktivnostima. Nažalost, kada spominjemo sportsku aktivnost osoba starije dobi ta brojka je i prije pojave kovida bila poprilično mala, posebno u usporedbi sa zapadnoeuropskim zemljama i za izradu ovog rada taj broj je bio zanemariv. Aktivnostima se statistički podjednako bave i muškarci i žene s toga podjela spolova u ovom radu nije obrađena.

Hrvatska se nalazi ispod prosjeka Europske Unije sa 26.8% populacije koja se bavi sportom i ovim radom želio bih ukazati na problematiku ali i potaknuti čitatelje da uključe sportske aktivnosti u svoju svakodnevnicu.

2. PANDEMIJA COVID-19 VIRUSA

U 14. stoljeću izbila je smrtonosna globalna pandemija koja je ubila milijune diljem svijeta. Kuga je bila posljednja velika globalna pandemija koja se ikada pojavila. Zbog visoke stope smrtnosti od kuge, držala je rekord za najopasnije bolesti koje pogadaju stanovništvo. Osim toga, javnost se nakon kuge suočila sa španjolskom gripom, ebolom i drugim smrtonosnim bolestima. Kinu je u prvoj polovici 2020. pogodio nepoznati virus koji se brzo proširio svjetom. Mnogi stariji ljudi s ranijim bolestima umrli su zbog velikog broja smrtnih slučajeva uzrokovanih nepoznatom bolešću. Mnoge su zemlje zatvorile škole i bolnice kako bi spriječile širenje virusa i smanjile društvene kontakte. To je uzrokovalo velike zdravstvene troškove i negativne ekonomске posljedice. Svijet se suočava s puno većim zdravstvenim problemom od same zdravstvene krize; to je globalna zdravstvena kriza.

Ovo je ljudska, ekonomski i socijalna kriza. Covid-19, koju je Svjetska zdravstvena organizacija okarakterizirala kao pandemiju, napada društvo u svim sferama.

Pandemija virusa Covid-19 ubila je velik broj ljudi diljem svijeta i predstavlja velike izazove za javno zdravstvo, prehrambene sustave i gospodarstva diljem svijeta. Ekonomski i društveni poremećaj koji se dogodio je razarajući. Smatra se da su deseci milijuna ljudi u opasnosti od ekstremnog siromaštva. Milijuni poduzeća suočeni su s prijetnjama bez presedana.

Radnici u gospodarstvu posebno su ugroženi, jer nema načina za zaraditi novac tijekom karantene, a mnogi ne mogu uzdržavati sebe i svoje obitelji. S rastućim zdravstvenim i ljudskim troškovima, ekonomski šteta predstavlja najveći svjetski ekonomski šok u desetljećima. Živeći usred dramatičnih promjena u poslovanju i načinu života, neke industrije snažno rastu, dok je većina industrija u padu. Potpomognute vladinom intervencijom, mnoge tvrtke još uvijek rade, ali su morale preispitati svoje poslovne modele kako bi preživjele.

2.1. Što je Covid-19?

Nikada nije potvrđeno tko je bila prva osoba zaražena virusom, ali smatra se da je virus potekao iz kineskog grada Wuhana u studenom 2019.godine (Štajduhar, 2019). Simptomi prvih zaraženih pacijenata bili su vrlo slični sezonskoj gripi, no pošto lijekovi nisu uspjeli izlječiti zaražene osobe liječnici su uvidjeli da se radi o nekoj drugoj bolesti. Kineski doktor Li je tada upozoravao na mogući novi oblik virusa, no kineske vlasti su napravile sve da se prekine istraživanje i objavljanje podataka. U prosincu 2019. godine potvrđen je prvi slučaj zaraze Covid-19 virusom. Broj zaraženih osoba u svijetu dosegao je premašio je 140 milijuna (*Wordometersinfo*, 2022) .

Simptomi zaraze su jako slični simptomima prehlade i gripe.

WHO je objavio da se Covid-19 najvjerojatnije primarno prenosi kapljicama. Bolest Covid-19 prenosi se kapljičnim putem i izravnim kontaktom, preko kapljica sline ili sluzi govorom, disanjem ili kašljanjem zaražene osobe u blizini druge zdrave osobe. S obzirom da njen uzročnik SARS-CoV2 može preživjeti kratko vrijeme i na površinama, može se prenijeti i posredno, dodirivanjem površina ili predmeta kontaminiranih izlučevinama oboljele osobe, a nakon toga dodirivanjem očiju, nosa ili usta . Veliki je problem ove bolesti što brojne osobe ne pokazuju nikakve simptome zaraze, a mogu biti zaražene i širiti zarazu na druge osobe.

Od zaraze do prve pojave simptoma može proći i do 14 dana, dok u prosjeku treba oko pet dana. Bolest se smatra izuzetno ozbiljnom kod starijih osoba i kod osoba s kroničnim bolestima. Mladi su također pogođeni ovom bolešću, no u manjem broju od starijih osoba. Razvitak teškog oblika zaraze popraćen je padom broja perifernih leukocita i povećanjem razina perifernih upalnih markera, progresivno povećanje laktata te brza progresija plućnih lezija . Blagi oblik se prepoznaje po blažim kliničkim simptomima bez upale pluća, dok kod zaraze srednjeg tipa moguća je pojava blage upale pluća.

Da bi se izbjegla zaraza virusom preporuča se redovno pranje i dezinfekcija ruku. Također, dezifikacijens koji sadrži najmanje 60% alkohola bi trebao djelovati (HZZO).

2.2. Utjecaj Covid-19 virusa na svjetsko gospodarstvo

Razvoj svijeta zadnjih pedeset godina obilježen je ubrzanim razvojem posebice u području tehnologije. Posljedica toga ogleda se u smanjenju troškova razmjene informacija kao i smanjenje troškova transporta. Pojava Covid-19 virusa može imati veliki utjecaj na zaustavljanje procesa globalizacije. Pandemija je gurnula svijet u krizu i nanijela velike štete svjetskom gospodarstvu, te ih još uvijek nanosi. U svijetu se nikada do sada nije pojavila ovakva ekonomska kriza. Zbog svoje jedinstvenosti ova kriza predstavlja veliki izazov za ekonomiste i stručnjake.

U trenutku kada se virus stavi pod kontrolu moći će se procijeniti ukupna šteta izazvana pandemijom. Zasigurno će virus imati jaki utjecaj na strukturu hrvatskog i svjetskog gospodarstva, međunarodnu trgovinu, kao i promjena društvene strukture.

Virus Covid-19 imao je ogromne ekonomske posljedice diljem svijeta, od Kine do Sjedinjenih Država. Rastuća nezaposlenost, pad potražnje za putovanjima i stagnacija tržišta samo su neke od posljedica virusa. Uslužna djelatnost nema gotovo nikakve funkcije, uvoz i izvoz roba je jako smanjen, a turistička sezona se i ne spominje. Proizvodnja je pala za više od 60% u mnogim industrijama (Kumar, 2022.). Najugroženiji sektor je zdravstveni sustav zbog velikog broja zaraženih osoba kojima je potrebno liječenje.

Smanjena potrošnja kućanstva će dovesti do smanjenog ulaganja u investicije koje će se najsporije oporavljati jer je veliki šok ponude i potražnje na tržištu (Kumar, 2022). Osim toga, tržište vrijednosnica i tržište deviza će također biti izložene pritisku.

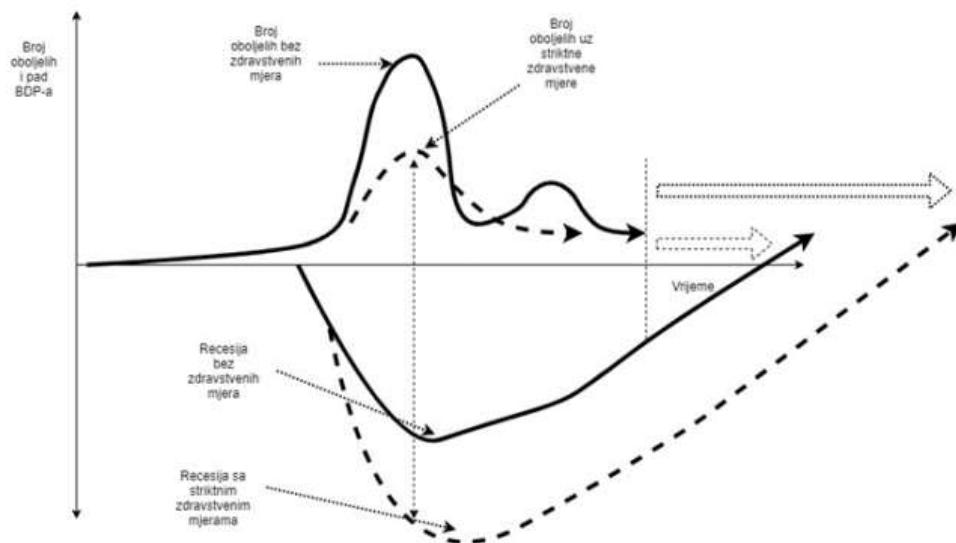
Prema World Bank (2020) gospodarska kriza uzrokovana pandemijom će na tržišta u nastajanju i gospodarstva u razvoju utjecati tijekom više kvartala i to zbog pritiska na slabe zdravstvene sustave, gubitka trgovine i turizma, usporavanja doznaka, umanjenih kapitalnih tokova i zaoštrenih finansijskih uvjeta uslijed rastućeg duga. Pritom će izvoznici energije ili industrijske robe posebno biti pogodjeni.

Gotovo sve države svijeta moraju primjenjivati mjere za ublažavanje posljedica pandemije. Većina europskih zemalja je uveo ograničavanje kretanja, no pandemija se i dalje širi. Nijedna kriza nije nastupila s ovoliko velikim padom gospodarskih aktivnosti.

Gospodarski podaci svih država na svijetu prikazuju velike izazove i pritiske na državu zbog Covid-19 virusa.

Pandemija Covid-19 virusa u sebi sadrži četiri makroekonomkska šoka:

- Šok ponude,
- Šok potražnje,
- Pad očekivanja i rast neizvjesnosti,
- Šok brzih loših mjera (*Čavrak, 2020*).

Slika 1: Teorijska krivulja pandemije Covid-19 i krivulja recesije

Izvor: Vladimir Čavrak, (2020). Makroekonomija krize Covid-19 i kako pristupiti njenom rješavanju, Zagreb.

Zbog iznenadnog zatvaranja svih sektora u svim dijelovima svijeta ova kriza bitno se razlikuje od drugih. Krivulje prikazane na slici 1. imaju teorijski karakter. Dostupne procjene stručnjaka ukazuju kako bina zaključak da bi faze rasta i usporavanja pandemije u slučaju Republike Hrvatske mogle trajati između trideset i dvedeset dana uz potencijalnu mogućnost nastanka jednog ili više naknadnih valova . Ekonomski kriza koja slijedi trebala bi trajati 6-12 mjeseci prema procjenama stručnjaka što se pokazalo istinitim.

Postojalo je nekoliko različitih pristupa pandemiji:

- Sjedinjene Američke Države – na početku pandemije Amerika nije nametala nikakva ograničenja i odlučili su ignorirati virus. Zbog toga je došlo do velikog rasta zaraženih i umrlih te blokade zdravstvenog sustava. Stopa nezaposlenosti u SAD-u povećala se sa 3,5% na 14,7%. Čak i kada je gospodarstvo doživjelo brzi povrat svibnju i lipnju, ekonomski šok Covid-19 nanio je toliko štete u ranijim mjesecima da je neto rezultat bila ekomska katastrofa za drugo tromjesečje (*Baldwin, 2020*).
- Švedski model – švedska vlada je na vrijeme reagirala na pojavu virusa i izdala upozorenje svojim stanovnicima te su dobili upute kako se trebaju ponašati. U središtu strategije Švedske vlade bila je implicitna i kontroverzna ideja da bi zemlja, umjesto da spriječi širenje bolesti, mogla postići imunitet stanovništva dopuštajući da se dio stanovništva zarazi – uz rizik povećane smrtnosti . Njihovo obrazloženje za ovakav pristup je bio da će pandemija potrajati dugo te da mjere trebaju biti ekonomski održive (*Habib, 2020*).
- Ostale europske zemlje većinom su uvodile ograničenje kretanja te zatvaranje ugostiteljskih objekata, kina, kazališta i ostalih djelatnosti (*Europsko Vijeće, 2021*).

Europska unija donijela je niz mjera kako bi pomogla u oporavku gospodarske i socijalne štete nastale zbog pandemije. Riječ je o ambicioznom i sveobuhvatnom paketu u kojem je uobičajeni VFO povezan s izvanrednim radom na oporavku i kojim se nastoji pristupiti rješavanju posljedica dosad nezabilježene krize u najboljem interesu EU-a .

3. DEFINICIJA I PODJELE SPORTA

1.1. Definicija sporta

Tjelesne aktivnosti u vijek su bile dio ljudske aktivnosti u slobodno vrijeme. Jedne od prvih aktivnosti među ljudima bile su ratničke prirode i lov. U vrijeme mira odvijale su se plesne i rekreativne zabave. Stari Grci divili su se ljepotu ljudskog tijela, a Rimljani su vodili vojničke i gladijatorske igre. Srednji vijek bio je poznat po svojim viteškim turnirima i vjerskim festivalima.

Sport se obično definira kao organizirana, natjecateljska i vješta tjelesna aktivnost koja zahtijeva predanost i fair play reguliranu pravilima ili običajima. Tjelesna aktivnost uključuje kretanje ljudi i/ili različitih predmeta – sportske opreme. Istovremeno, sport uključuje nenatjecateljske aktivnosti, kao što su: jogging, trčanje, vježbanje, plivanje koje se obično klasificiraju kao rekreacija.

Postoje razne definicije sporta, navedene od raznih autora. Neke od njih su:

- Prema Cambridge Dictionaryu (2020) sport je igra, natjecanje ili aktivnost koja zahtijeva fizički napor i vještinu koja se igra ili radi prema pravilima, za uživanje i/ili kao posao.
- European Sports Charter definira sport kao sve oblike tjelesne aktivnosti koji kroz povremeni ili organizirani angažman imaju za cilj izražavanje ili poboljšanje tjelesne kondicije i mentalnog blagostanja, stvaranje društvenih odnosa ili postizanje rezultata u natjecanju na svim razinama.
- Globalna udruga međunarodnih sportskih federacija (GAISF) definira sport sljedećim karakteristikama: sport bi trebao uključivati element natjecanja, ne bi se trebao oslanjati na nijedan element "sreće", ne treba smatrati da sport predstavlja neopravdani rizik za zdravlje i sigurnost njegovih sportaša ili sudionika. Sport ni na koji način ne bi trebao biti štetan za bilo koje živo biće. Sport se ne bi trebao oslanjati na opremu koju osigurava samo jedan dobavljač.
- Sport je ljudska aktivnost sposobna postići rezultat koji zahtijeva fizički napor i/ili tjelesnu vještinu, koja je po svojoj prirodi i organizaciji natjecateljska i općenito prihvaćena kao sport.” (*Australska sportska komisija, ASC*).

1.2. Podjela sporta

Sport se može kategorizirati putem brojnih kriterija. Danas postoji ogroman popis različitih sportova koji dolaze iz cijelog svijeta. Postoje brojne varijacije sličnih sportova koje imaju zajedničku povijesti ili koriste sličnu opremu i način igranja.

Globalna udruga međunarodnih sportskih federacija (GAISF) koristi pet kategorija za sportove svojih članica:

- Primarno fizički (npr. ragbi, atletika),
- Prvenstveno um (npr. šah, go),
- Primarno motorizirani (npr. utrke automobila, motorni čamci),
- Prvenstveno koordinacija (npr. biljar),
- Primarno uz podršku životinja (npr. konjaništvo).

Sport se također može razlikovati i po sportskim aktivnostima prema:

- Svrsi ili cilju sporta: 1)rekreativni sport/sport za sve, natjecateljski sport, elitni sport/ vrhunski sport, 2) amaterski sport, profesionalni sport.
- Sportskom objektu ili okolišu koji se koristi: npr. dvoranski sportovi, sportovi na otvorenom, vodeni sportovi, podvodni sportovi, vodeni sportovi, zračni sportovi, sportovi na ledu, atletska atletika, ulični sportovi, školski sport.
- Opremi koja se koristi: npr. reket sportovi/igre, tehnički sportovi, moto sportovi, biciklistički sportovi, skijaški sportovi, para sportovi, igre s loptom, gol igre, konjički (jahanje), streljački sportovi.
- Sposobnosti i zdravlju sudionika: sport za osobe s invaliditetom.
- Broju sudionika: individualni sport, timski sport.
- Spolu sudionika: muški/muški sport, ženski/ženski sport.
- Dobi sudionika: dječji sport, juniorski sport, seniorski sport, veteranski sport.
- Pristupu sudionika sportu: aktivni sport, pasivni sport (gledatelji).
- Potrebnoj hrabrosti, fizičkom naporu i visokospecijaliziranoj opremi: ekstremni sportovi, akcijski sportovi, adrenalinski sportovi.
- Uobičajenoj, tipičnoj ili prevladavajućoj sezoni bavljenja sportom: ljetni sportovi, zimski sportovi, sportovi tijekom cijele sezone.

- Regionalnim kriterijima: lokalni sport, regionalni sport, nacionalni sport, tradicionalni sport, olimpijski sport, svjetski/globalni sport.
- Važnosti, popularnosti i publicitetu u medijima: glavni sportovi, manji sportovi.
- Načinu izvođenja: kontaktni sportovi, borilački sportovi, borilački sportovi.
(Meyer. 2000)

4. SPORTSKE AKTIVNOSTI U REPUBLICI HRVATSKOJ

Jedna od najprofitabilnijih industrija danas, koja se razvijala usporedno s razvojem tržišta i postala "biznisom" zasigurno je sport. Na sport kao djelatnost više se ne gleda samo s aspekta fizičke aktivnosti i održavanja zdravlja, već kao financijsku djelatnost. Republika Hrvatska uočila je značaj promidžbe sporta, ali i cjelokupne sportske kulture kao bitnog društvenog segmenta. Sport ima veliku ulogu u promicanju prepoznatljivosti cijele zemlje, kao dio marketinga naše države, što ima veliki značaj za cjelokupno gospodarstvo a osobito turizam.

Dostatno financiranje sporta izrazito je važno za kvalitetno funkcioniranje sustava. U Hrvatskoj, sport se financira mješovitim modelom financiranja, što znači da se financira od državnih i poslovnih subjekata. Prema Zakonu o sportu (Hrvatski sabor, 2006) Republika Hrvatska, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i grad Zagreb utvrđuju javne potrebe u sportu, i za njihovo ostvarivanje osiguravaju finansijska sredstva iz svojih proračuna.

Sustav, organizacija i upravljanje sportom u Republici Hrvatskoj utvrđeno je Zakonom o sportu (Hrvatski sabor, 2006). Navedenim zakonom definirana su pitanja poput: što se podrazumijeva pod pojmom sportske djelatnosti, kako je uređen sustav sporta, koje osobe sudjeluju u sportu, pitanja vezana uz sportska natjecanja, udruživanja, poslovnih subjekata u području sporta, sportske građevine, financiranje sporta itd. Zakon definira sport kao aktivnost koja djeci, adolescentima i odraslima, omogućuje zadovoljenje potreba za kretanjem i igrom, razvoj kompetencija, osobina i tjelesnih znanja, tjelesnog izražavanja i kreativnosti, održavanje i unapređenje psihofizičkih sposobnosti te djelovanje na svim razinama. Sportski uspjesi na natjecanjima (Hrvatski sabor, 2006.).

Sustav športa u Republici Hrvatskoj čine državne i nevladine institucije, sve fizičke i pravne osobe koje se bave sportom, te školska sportska društva (Hrvatski sabor, 2006.). Navedene aktivnosti provode se u različitim sportskim organizacijama (uglavnom sportskim klubovima), a sva državna i nevladina tijela imaju zadatak osigurati uvjete za njihov daljnji održivi razvoj (Bronić i dr., 2012.).

U Republici Hrvatskoj ustrojstvo sporta prati piramidalni model prikazan na sljedećoj slici.

Slika 2. Ustroj sporta u Republici Hrvatskoj

Izvor: Bartoluci M., Škorić S., (2009). Menadžment u sportu. Veleučilište u Karlovcu, Odjel za izobrazbu trenera Društvenog veleučilišta u Zagrebu ; Kineziološki fakultet.

Ovaj model prikazuje udruživanje sportskih subjekata od najniže do najviše razine. Na dnu piramide nalaze se sportski klubovi i udruge, zatim regionalne zajednice sportskih udruga, sportski savezi županija, nacionalni sportski savezi i HOO (Hrvatski olimpijski odbor). HOO čini vrh piramide koje predstavlja najviše nacionalno sportsko tijelo čija je zadaća promicanje sporta. Nacionalna udruženja se dalje udružuju u međunarodne sportske saveze, odnosno europske u primjeru Hrvatske.

Osim Hrvatskog olimpijskog odbora, veliku ulogu u hrvatskom sportu čini Nacionalno vijeće za sport koje djeluje kao najviše savjetodavno tijelo Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta (*Bronić i sur., 2012*), a danas Ministarstva turizma i sporta. Ovo tijelo se brine o osiguravanju programa i uvjeta za provođenje sporta diljem države. Ostvaruju se prvotno na lokalnoj razini putem raznih sportskih klubova koji promoviraju sport što je izuzetno važno kako bi se cijeli sustav sporta umrežio i spojio na državnoj razini.

Osim navedenih tijela, najvažnije institucije za sport su javne uprave na nacionalnoj razini prikazane na sljedećoj slici.

Slika 3. Ustrojstvo javnih tijela sporta u Republici Hrvatskoj

Izvor: Bronić i sur., (2012). Financiranje sporta u Republici Hrvatskoj s usporednim prikazom financiranja u Europskoj uniji.

Financiranje je jedan od osnovnih preduvjeta razvoja sportskih aktivnosti. Financiranje sporta može definirati kao „istraživanje učinkovitog upravljanja tokom finansijskih sredstava kojim sportske organizacije raspolažu kada pokušavaju ostvariti svoje organizacijske ciljeve“ (Beech i Chadwick, 2010). Problem financiranja je prisutan u svim zemljama zbog nedostatka sredstava namijenjenih za sport. Manjak finansijskih sredstava dovodi do manje razvijenosti sporta, a time i manjom sportskom aktivnošću građana. Način i izdašnost izvora financiranja sporta imaju veliku važnost jer uvjetuju kvalitetu, masovnost, atraktivnost i raznovrsnost programa, dostupnost sportske infrastrukture, obrazovanje stručnog kadra čime se utječe i na ostvarene rezultate sportaša (Bronić i sur., 2012).

Republika Hrvatska u svijetu je prepoznata po velikim uspjesima svojih sportaša u pojedinačnim (tenis, atletika, skijanje i dr.) i ekipnim sportovima (košarka, rukomet, vaterpolo i posebno nogomet). Unatoč činjenici kako Republika Hrvatska, u odnosu na druge europske zemlje ulaze značajno manja sredstva za sport, prema mnogim statistikama Hrvatska se nalazi između trećeg i petog mesta na listi najuspješnijih sportskih nacija na svijetu. Tako se Hrvatska 2018. godine našla na drugom mjestu, odmah iza Norveške kada se uzmu u obzir broj osvojenih priznanja prema broju stanovnika.

Utakmicu hrvatske reprezentacije 2018. protiv francuske reprezentacije u finalu Svjetskog nogometnog prvenstva u Rusiji pratilo je 1,12 milijardi ljudi, svaki 6. stanovnik svijeta pratio je naše sportaše uočivši njihov karakterističan hrvatski identitet (zemlja s crveno-bijelim poljem na dresu) napoljetku čuli da je Hrvatska država, ako to već prije nije bila (Smokvina, 2021).

Sport u Hrvatskoj ima veliku ulogu u promociji zemlje i izgradnji međunarodnog ugleda u svijetu. Jedan od značajnih događaja bile su zimske olimpijske igre 1992. godine kada je košarkaška reprezentacija osvojila srebrenu medalju i dvije brončane medalje u tenisu, predvođene Goranom Ivaniševićem. Hrvati su jako dobro poznati i u skijanju, osobito obitelj Kostelić koja je osvojila deset od ukupno 44 hrvatske olimpijske medalje.

Hrvatska rukometna reprezentacija je također veoma uspješna s osvojenim: 2 olimpijska zlata, olimpijska bronca, svjetsko zlato, 3 svjetska srebra, svjetska bronca, 3 europska srebra i 3 europske bronce (*Hrvatska rukometna reprezentacija, 2021*).

Bilo da se radi o individualnom ili ekipnom sportu, Hrvatska je uvijek u samom vrhu svjetskog sporta. Posljednjih godina, turističke zajednice, lokalne i Hrvatska turistička zajednica prepoznale su potencijal uključivanja sportaša u brojne reklamne kampanje kao sredstvo otvaranja ka novim tržištima.

4.1. Današnja aktivnost Hrvata u sportu

Bavljenje sportom pozitivno utječe na zdravlje i dobrobit pojedinca. Osim toga, timski sportovi njeguju komunikacijske vještine igrač, grade timski duh i samopouzdanje. Postizanje sportskog ili fitness cilja također može potaknuti na postizanje nekih drugih osobnih ciljeva u pogledu samoostvarivanja. Na sudjelovanje svake osobe u sportu utječu mnogi čimbenici, kao što su spol, dob i ekomska situacija.

Iako Hrvati osvajaju brojne nagrade u profesionalnom sportu, aktivnost cjelokupne nacije nije na zavidnoj razini. Temeljem istraživanja Hine, 2017. godine došli su do rezultata da se 62% populacije starije od 15 godina, ne bavi nikakvim oblikom sportske aktivnosti. Hrvati se iz godine u godinu temeljem istraživanja sve manje bave sportom .

38% građana bavi se sportom, rekreativom ili nekom drugom obliku fizičke aktivnosti, od kojih 12% to čini tri do četiri puta tjedno, a 9% pet puta tjedno ili više. Tjelesna aktivnost češće je navika stanovnika velikih gradova, visokoobrazovanih tridesetogodišnjaka, na višim pozicijama i s višim prihodima te učenika i studenata u dobi od 15 do 20 godina (HOO, 2017). Aktivnostima se jednakom bave i muškarci i žene.

Kako građani stare, sve se manje bave tjelesnim aktivnostima. Najčešće se sportom bavi najmlađa dobna skupina (15-20). Osobe starije od 60 godina gotovo se uopće ne bave sportom.

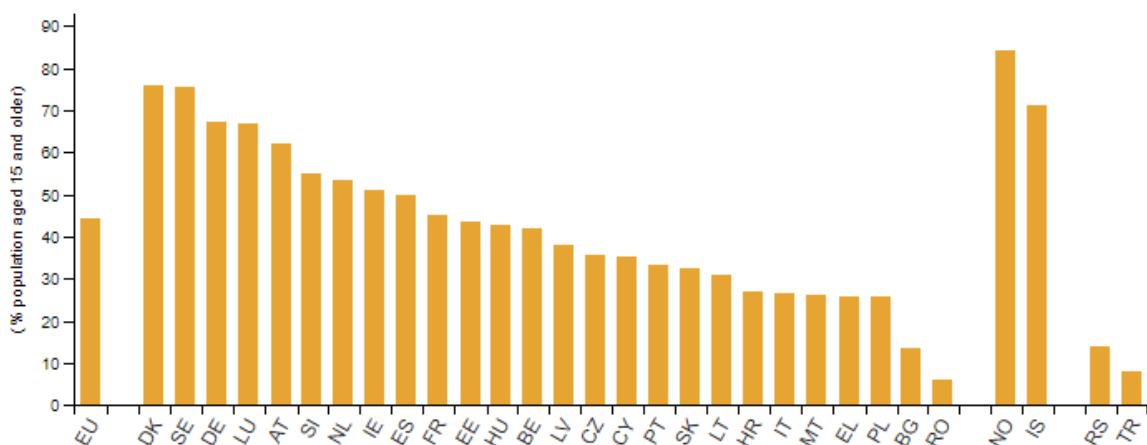
Vrijeme koje Hrvati odvajaju za bavljenje navedenim tjelesnim aktivnostima u prosjeku je 40 minuta, a najveći dio njih (35%) provede 30 minuta do sat vremena baveći se nekom od ovih aktivnosti (HOO, 2017). Žene češće biraju kraće aktivnosti (do 30 minuta), dok najmlađa dobna skupina (15 do 20 godina) češće od prosjeka populacije, za rekreativu izdvoji između 91 i 120 minuta.

Omiljeno mjesto za bavljenje tjelesnim aktivnostima su parkovi i priroda (46%), dok sportski ili fitness klub bira 30% građana, a kod kuće vježba njih 27%. Glavni motiv vježbanja Hrvata je zdravlje (61%), dok ostali vježbaju kako bi poboljšali kondiciju (38%), opustili se (37%), bili s prijateljima (29%), zabavili se (27%), poboljšali svoj izgled (25%), kontrolirali težinu (18%) i poboljšali tjelesnu izvedbu (13%).

Rezultati 2017. godine ukazuju na to da građani Republike Hrvatske nisu dovoljno aktivni i da im svijest o sportu nije dovoljno razvijena. Jedan od ciljeva Nacionalnog programa sporta upravo je poticanje građana na rekreativno bavljenje sportom. U nastavku će biti prezentirani podaci istraživanja o aktivnostima Hrvata tijekom i nakon lockdowna te će se analizirati utjecaj Covid-19 virusa na sportske aktivnosti u Hrvata.

U Europskoj uniji u prosjeku oko 44% stanovništva se bavi nekom vrstom fizičke aktivnosti barem jednom tjedno. Pod fizičku aktivnosti ubraja se tjelesna aktivnost koja se obavlja izvan posla, uključujući hodanje, vožnja bicikla itd.

Na sljedećem grafikonu prikazane su sve države u Europskoj uniji i njihov postotak bavljenja sportom jednom tjedno.

Grafikon 1. Bavljenje sportom, održavanje kondicije ili sudjelovanje u rekreativnim (slobodnim) tjelesnim aktivnostima najmanje jednom tjedno, 2019.

Izvor: Eurostat, 2019.

Godine 2019. 44 % stanovništva EU-a u dobi od 15 ili više godina izjavilo je da se bavi sportom barem jednom tjedno. Ova brojka nešto je viša nego u 2014. tijekom prethodnog istraživanja EHIS-a. Među 24 zemlje EU-a, s podacima dostupnim za oba istraživanja, ovo povećanje potvrđeno je u 16 zemalja, ponajviše u Mađarskoj i Estoniji s gotovo 10 postotnih bodova (*Eurostat, 2019*).

Hrvatska se nalazi ispod prosjeka Europske Unije sa 26.8%.

U 2019. godini, na razini EU-a, oko jedna trećina stanovništva EU-a u dobi od 15+ provodila je najmanje 150 minuta tjedno na aerobnu tjelesnu aktivnost. Taj postotak iznosi preko

polovice stanovništva u Nizozemskoj (62 %), Švedskoj (56 %) i Danskoj (55 %). S druge strane, taj postotak bio je ispod jedne četvrtine u 11 zemalja EU, s najnižim vrijednostima na Malti (12 %), Bugarskoj (11 %) i Rumunjskoj (8 %). U 6 zemalja bilo je relativno više ljudi koji su provodili najmanje 150 minuta tjedno na aerobnu tjelesnu aktivnost nego ljudi koji su izjavili da nikada nisu sudjelovali u sportskim aktivnostima (*Eurostat, 2019*).

4.2. Sportski objekti u Republici Hrvatskoj

Godine 2019. Republika Hrvatska prvi je put napravila strategiju razvoja sporta pod imenom Nacionalni program športa 2019.-2026. Temelj hrvatskoga sporta su sportski klubovi koji obavljajući sportsku djelatnost sudjelovanja u sportskim natjecanjima, sukladno Zakonu o sportu, mogu imati pravni oblik sportske udruge za natjecanje ili sportskog dioničkog društva – s.d.d., i to kroz profesionalni ili amaterski status (*Zakon o sportu, 2020*).

U Hrvatskoj je 2019. godine djelovalo 52.314 udruga, od čega njih 10.974 je obavljalo sportsku djelatnost koje se u Registru udruga registriraju sukladno Nomenklaturi sportova i sportskih grana HOO-a15 i razvrstavaju u osam podgrupa: borilački sportovi, konjički sport, ostale sportske djelatnosti, strukovne sportske djelatnosti, sportovi na tlu, sportovi na vodi, sportovi u zraku i sportske djelatnosti osoba s invaliditetom (*Hrvatski olimpijski odbor, 2019*).

Na sljedećoj tablici prikazan je broj sportskih klubova i registriranih sportaša u 5 najpopularnijih sportova u Republici Hrvatskoj.

Tablica 1. Prikaz broja klubova i registriranih sportaša u Republici Hrvatskoj 2017. godine

OLIMPIJSKI SPORTOVI	KLUBOVI		SPORTAŠI	
	SPORT	BROJ	SPORT	BROJ
EKIPNI	NOGOMET	1.559	NOGOMET	128.274
	RUKOMET	342	KOŠARKA	32.050
	KOŠARKA	218	RUKOMET	14.687
	ODBOJKA	186	ODBOJKA	11.239
	VATERPOLO	70	VATERPOLO	3.200

Izvor: Nacionalni program športa 2019 – 2026, str. 27., raspoloživo na : <https://mint.gov.hr/istaknute-teme-sport/nacionalni-program-sporta-2019-2026-21681/nacionalni-program-sporta-2019-2026/21701> [20.08.2022.]

Zasigurno najpopularniji sport u Hrvatskoj je nogomet, gdje je registriran svaki drugi sportaš. Zatim slijedi košarka, rukomet, odbojka i vaterpolo. Povezanost broja registriranih sportaša u direktnoj je vezi s uspjesima koje ostvaruju profesionalni sportaši. Sportovi koji osvajaju najviše odličja broj+e i najviše polaznika na manjim razinama.

5. EMPIRIJSKO ISTRAŽIVANJE O UTJECAJU PANDEMIJE NA REKREATIVNO BAVLJENJE SPORTSKIM AKTIVNOSTIMA

Empirijski dio rada napravljen je uz pomoć anketnog upitnika. Vujević, M. (2006) definira anketu kao posebnu metodu za prikupljanje podataka i informacija o stavovima i mišljenjima ispitanika. U širem smislu za njega je anketa svako prikupljanje podataka i informacija uz pomoć postavljenih pitanja (Zelenika, 2000). Putem ankete postavljaju se točno određena pitanja, određenoj skupini ljudi s ciljem prikupljanja što veći broj istinitih odgovora. Kako bi istraživanje bilo adekvatno potrebno je precizno formulirati pitanja koja moraju biti jednostavna i razumljiva za ispunjavanje.

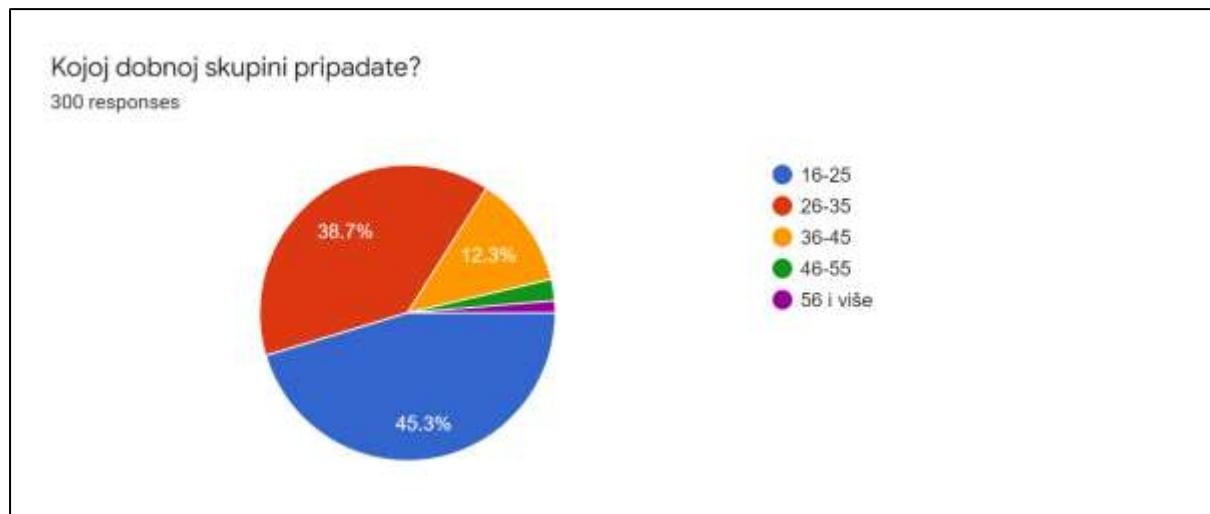
Za potrebe istraživanja utjecaja Covid-19 virusa na sport u Hrvatskoj napravljene su dva anketna upitnika. Istraživanje je temeljeno na reprezentativnom uzorku od 365 ispitanika, provedeno u mjesecu svibnju 2022. godine. Prva anketa ispituje utjecaj Covid-19 virusa na bavljenje rekreativnim sportskim aktivnostima Hrvata prije, za vrijeme i poslije karantene uzrokovane pandemijom Covid-19 virusa. Sastoji se od ukupno 16 pitanja. Prvi dio ankete se odnosi na osnovne podatke o dobi, bračnom statusu i stupnju obrazovanja. U nastavku slijede pitanja o tjelesnoj aktivnosti ispitanika, količini i vrstama koje su izodili. Analiziraju se i posljedice koje je Covid-19 virus ostavio na fizičko i psihološko zdravlje ispitanika. Anketu je ispunilo 300 ispitanika s područja cijele Republike Hrvatske. Pri obradi podataka koristio se program Microsoft Excel.

Druga anketa ispituje utjecaj Covid-19 virusa na poslovanje fitness centara prije, za vrijeme i poslije karantene uzrokovane pandemijom Covid-19 virusa. Namijenjena je vlasnicima fitness centara. Cilj ovog dijela rada bio je prikazati kako su glavni pružatelji sportskih usluga preživjeli periode karantene i koliko njih i danas posluje. Sastoji se ukupno od 10 pitanja. Anketu ispunilo je 65 ispitanika.

U radu se koriste metode grafičkog prikazivanja rezultata te metoda deskriptivne statistike.

5.1. Prikaz odgovora o utjecaju Covid-19 virusa na rekreativno bavljenje sportskim aktivnostima u Republici Hrvatskoj

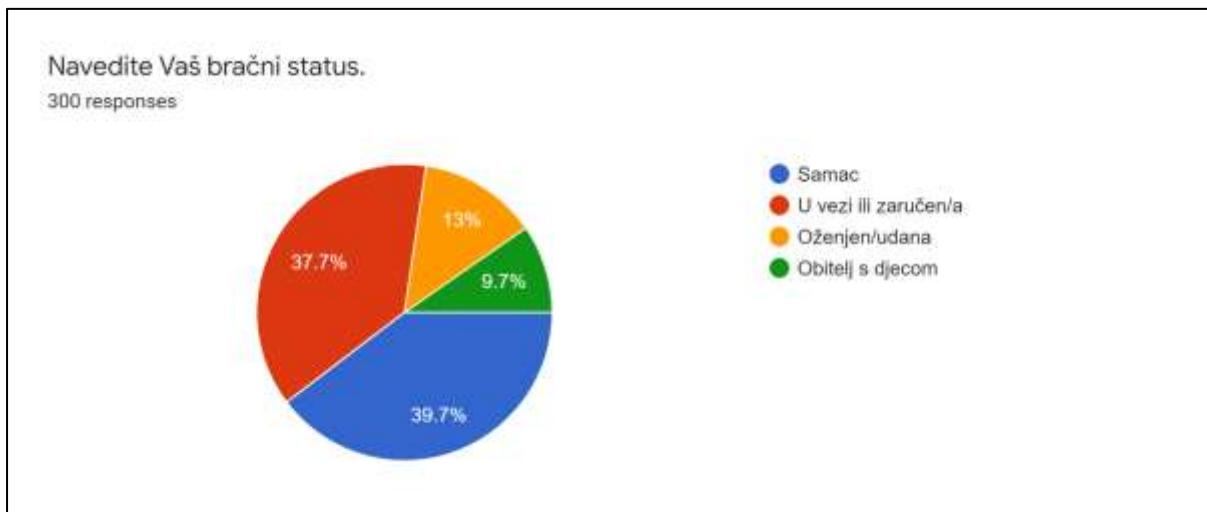
Prikaz odgovora 300 ispitanika o utjecaju Covid-19 pandemije na fizičko i psihološko zdravlje. Prvi dio pitanja odnosi se na demografska obilježja dok u nastavku slijedi prikaz odgovora ispitanika na pitanja o odnosu prema rekreativnom bavljenju sportom za vrijeme, i nakon završetka pandemije.

Grafikon 2. Prikaz odgovora na pitanje o dobnoj skupini ispitanika

Izvor: Izrada autora na temelju anketnog istraživanja

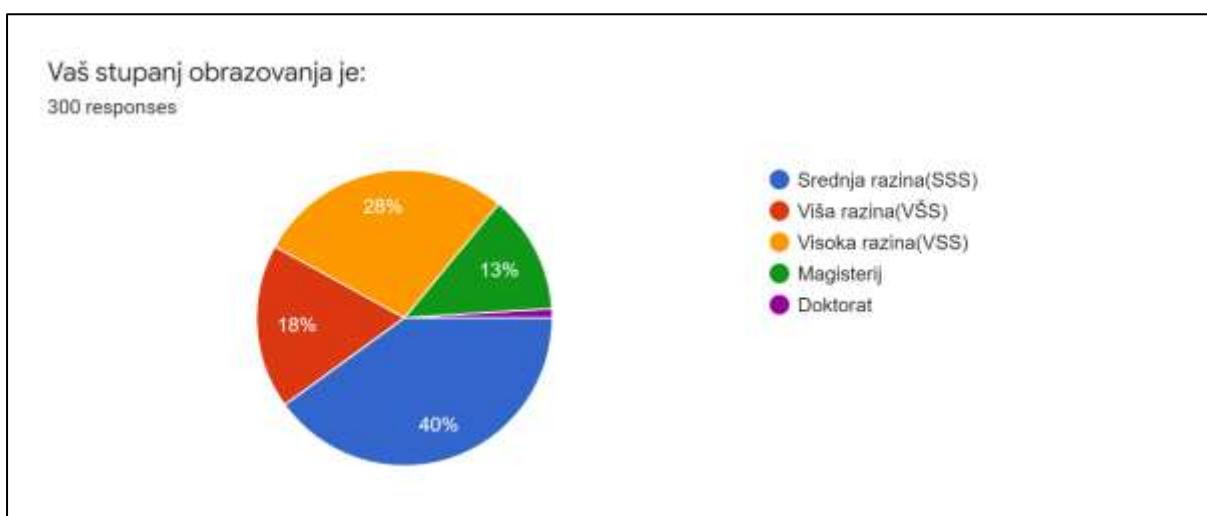
Najveći postotak ispitanika je starosne dobi između 16 i 25 godina (45.3%), zatim slijedi oni između 26 i 35 godina (38.7). 12.3% ispitanika ima između 36 i 45 godina, dok je starosne dobi između 46 i 55 godina 2.3%. Najmanje ispitanika ima povиe 56 godina (1.3%). Ovim se potvrđuje teza kako relativno mali broj stanovnika Republike Hrvatske iznad 45 godina trenira ili se bavi nekim tipom rekreacije.

Grafikon 3. Prikaz odgovora o bračnom statusu ispitanika

Izvor: Izrada autora na temelju anketnog istraživanja

Na pitanje vezano uz bračni status ispitanika, najveći postotak ispitanika izjasnilo se da su samci (39.7%), u vezi ili zaručeni (37.7%), oženjeni/udani (13%) te obitelji s djecom 9.7%.

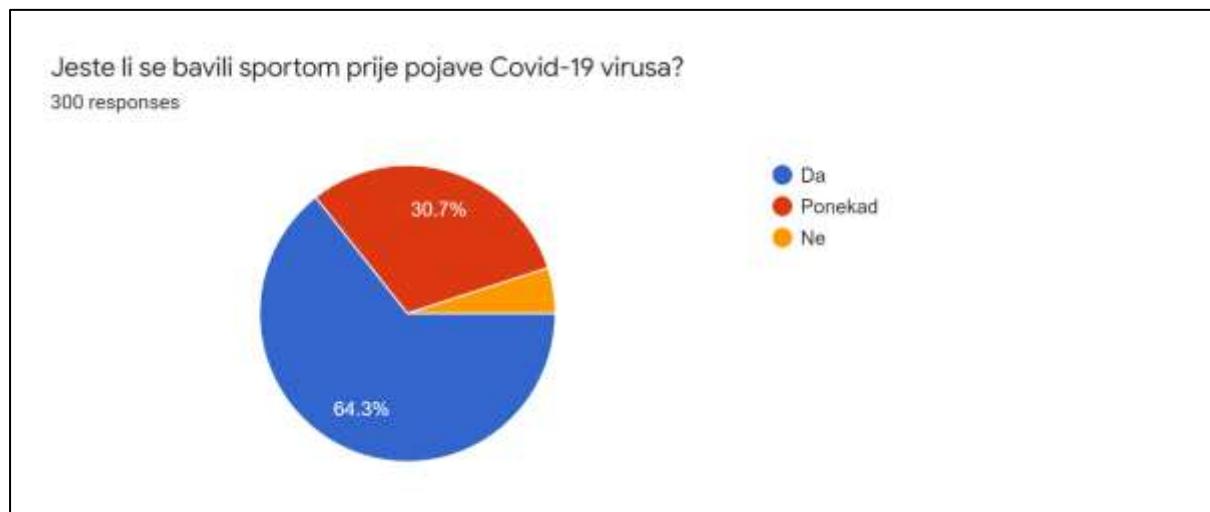

Grafikon 4. Prikaz odgovora ispitanika o stupanju obrazovanja ispitanika

Izvor: Izrada autora na temelju anketnog istraživanja

Prema rezultatima ankete najviše ispitanika ima završenu srednju razinu obrazovanja (40%), zatim visoku razinu (28%), višu razinu (18%), magisterij (13%) i doktorat (1%).

Sljedeći dio ankete formiran je od niza pitanja o bavljenju sportskim aktivnostima, tijekom i nakon pandemije Covid-19 virusa.

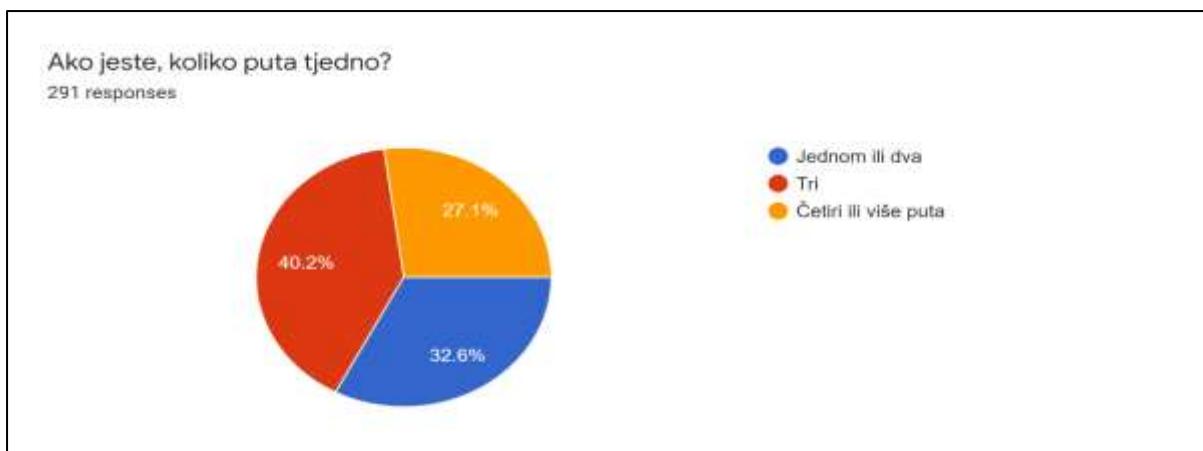
Grafikon 5. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o učestalosti bavljenja sportom

Izvor: Izrada autora na temelju anketnog istraživanja

Najveći broj ispitanika odgovorio je da su se sportom bavili i prije pojave Covid-19 virusa (64.3%), odnosno njih 193. 30.7% osoba se ponekad bavilo sportom, odnosno njih 92. 15 osoba ili 5% osoba nije se bavilo sportom prije pojave Covid-19 virusa.

S obzirom na prosječnu dob ispitanika očekivan je ovakav ishod odgovora s obzirom da se i prema europskih istraživanjima osobe u rasponu od 20 do 35 godina najviše bave tjelesnim aktivnostima. Kako je mali broj anketiranih osoba stariji od 36 godina tako se velika većina do sada bavila barem nekim oblikom rekreativne aktivnosti.

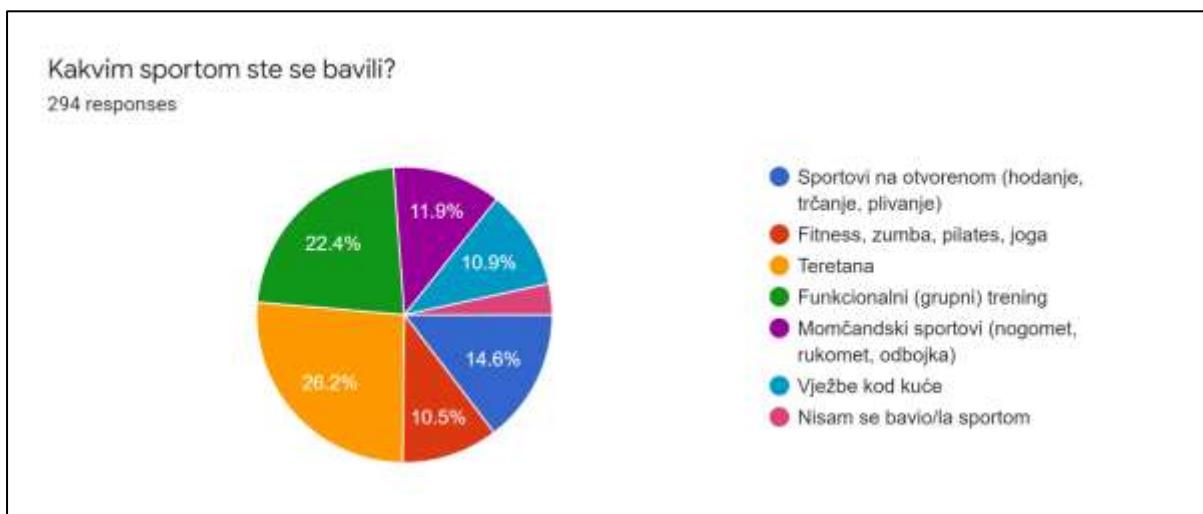
U nastavku rada biti će prikazani podatci o nastavku bavljenja sportskim aktivnostima i nakon završetka pandemije a ključ leži u činjenici da je samo mali broj osoba koje nikada nisu trenirale počelo sa treninzima za vrijeme i nakon pandemije, dok veliku većinu čine osobe koje imaju usaćenu naviku odlaksa na sportske aktivnosti i prije pojave Covid-19 virusa.

Grafikon 6. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o učestalosti bavljenja sportom unutar tjedna dana

Izvor: Izrada autora na temelju anketnog istraživanja

40.2% ispitanika ili 117 osoba bavilo se sportom tri puta tjedno. 32.6% ili 95 osoba bavilo se sportom jednom ili dva puta tjedno, dok se 27.1% ili 79 osoba jednom tjedno bavilo sportom.

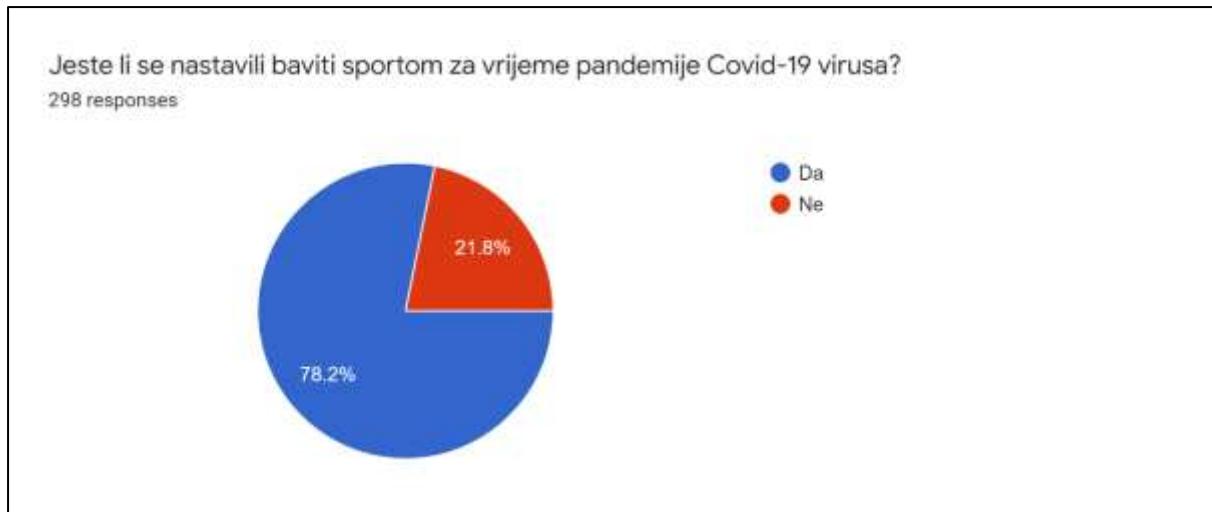
Grafikon 7. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o vrsti sporta kojom su se ispitanici bavili

Izvor: Izrada autora na temelju anketnog istraživanja

Najveći broj ispitanika treniralo je u teretani (26.2% ili 78 osoba), dok se funkcionalnim (grupnim) treningom bavilo njih 22.4% ili 66 osoba. Sportovima na otvorenome se bavilo 43 ispitanika ili 14.6% te malo manje momčandskim sportovima (35 osoba ili 11.9%). Kod kuće

je vježbalo 10.8% ispitanika ili 32 osobe. 10.5% ili 31 osoba se bavila fitnessom, zumbom, pilatesom ili jogom. 10 osoba ili 3.4% se nije uopće bavilo sportom.

S obzirom na zatvaranje sportskih objekata sljedeća pitanja vezana su uz bavljenje sportom za vrijeme karantene.

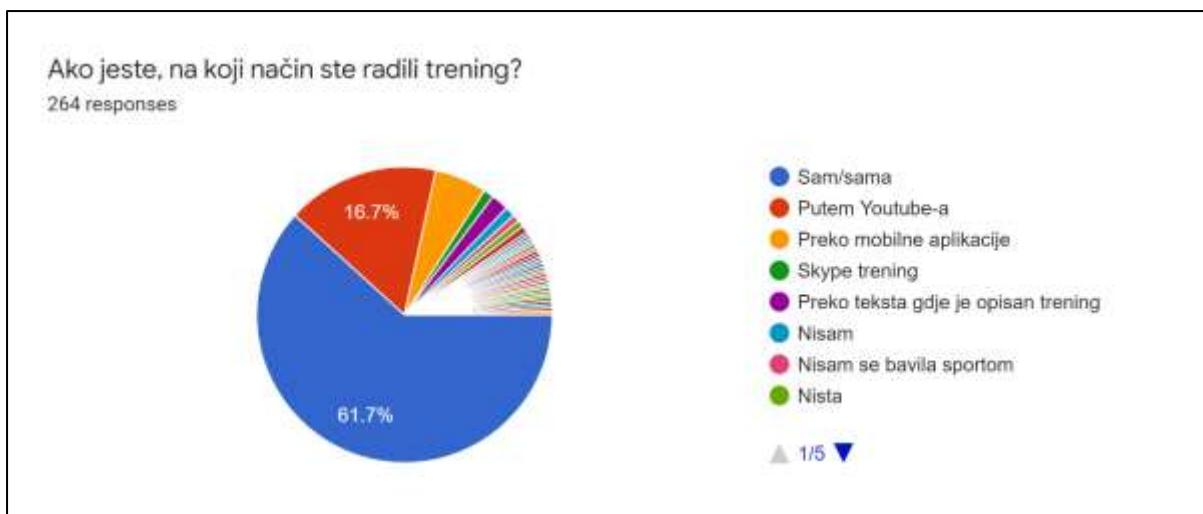

Grafikon 8. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o nastavku bavljenja sportskim aktivnostima za vrijeme pandemije

Izvor: Izrada autora na temelju anketnog istraživanja

78.2% ispitanika ili 233 osobe odgovorile su da su se i dalje bavile sportom, dok je njih 21.8% ili 65 odgovorilo negativno, odnosno prestali su se baviti sportom.

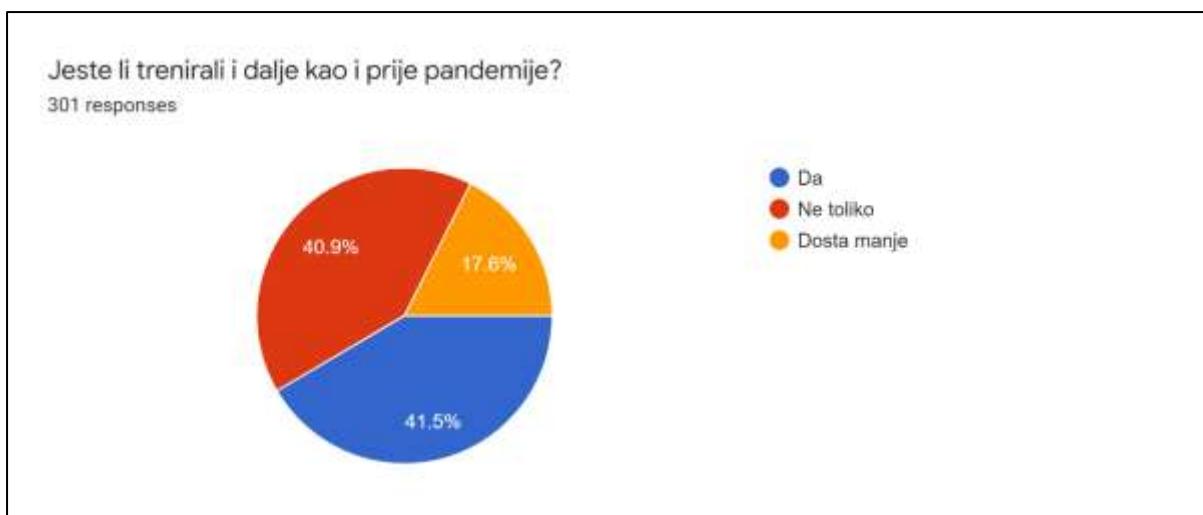
Kada se uzme u obzir da je 95 % osoba imalo nekakav oblik rekreacije i prije pojave Covid-19 virusa, može se zaključiti kako se tek 17 % tih osoba nije nastavilo baviti sportskim aktivnostima za vrijeme pandemije dok ostatak od 5 % nije uopće trenirao bez obzira na okolnosti

Grafikon 9. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o načinima izvođenja treninga

Izvor: Izrada autora na temelju anketnog istraživanja

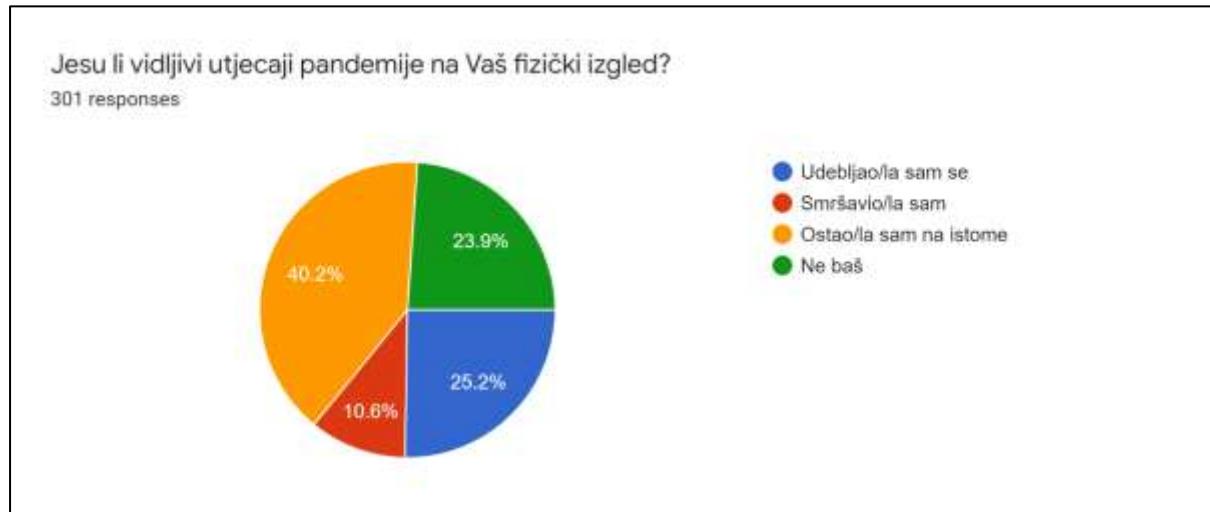
61.7% ili 163 osobe nastavile su se baviti sportom sami, a 16.7% ili 44 osobe uz pomoć Youtubea. 5.7% ili 15 ispitanika trenirali su uz pomoć mobilne aplikacije, 1.9% ili 5 ispitanika koristili su tekst gdje je opisan trening, dok je trening preko Skypea koristilo 1.1% ili 3 ispitanika. Ostali odgovori su: u dvorani, nogometom, šetnjom, grupni trening, trening na otvorenome, s trenerom, trčanje, trening u klubu.

Grafikon 10. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o nastavku i učestalosti treniranja i nakon Covid-19 pandemije

Izvor: Izrada autora na temelju anketnog istraživanja

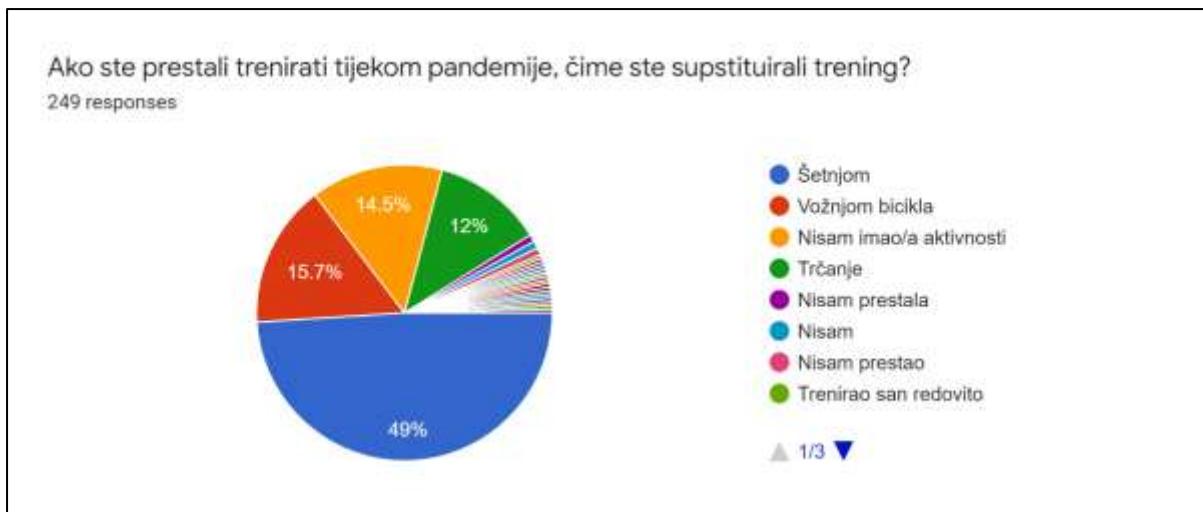
41.5% ili 125 ispitanika nastavilo je trenirati kao i prije pandemije, dok je 40.9%, odnosno 123 osobe odgovorilo da nisu toliko trenirali kao i prije. Dosta manje je treniralo 17.6% ili 53 osobe.

Grafikon 11. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o utjecaju kovid pandemije na fizički izgled ispitanika

Izvor: Izrada autora na temelju anketnog istraživanja

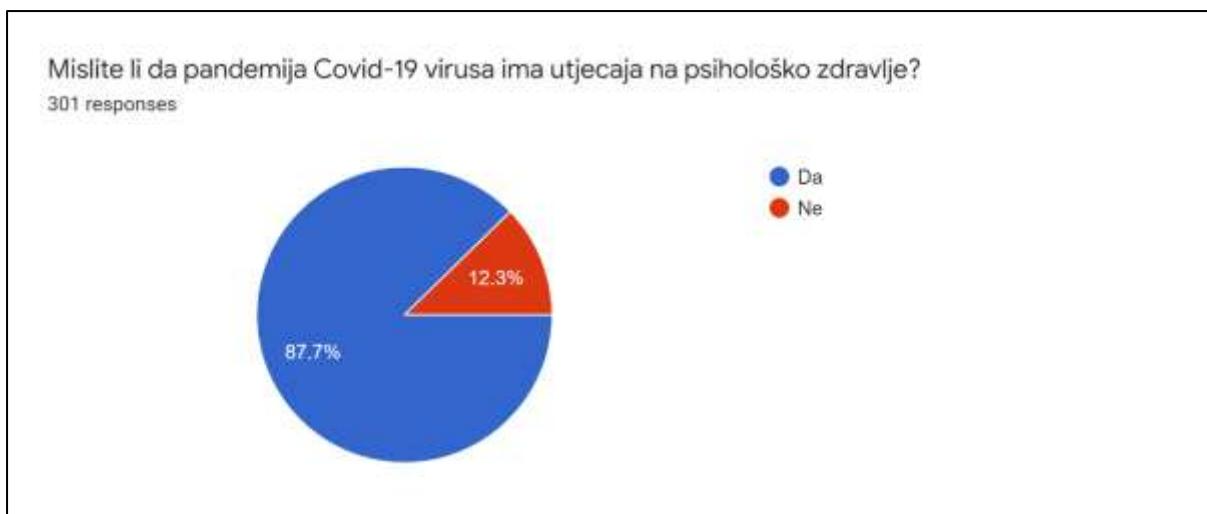
40.2% ili 121 osoba smatra da pandemija nema utjecaja na njihov fizički izgled. 25.2% ili 76 ispitanika je povećalo svoju tjelesnu kilažu, dok 72 ispitanika smatra da pandemija nije imala pretjeranog utjecaja na izgled. 10.6% ili 32 ispitanika je smršavilo.

Grafikon 12. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o načinu supsticije treninga drugim aktivnostima

Izvor: Izrada autora na temelju anketnog istraživanja

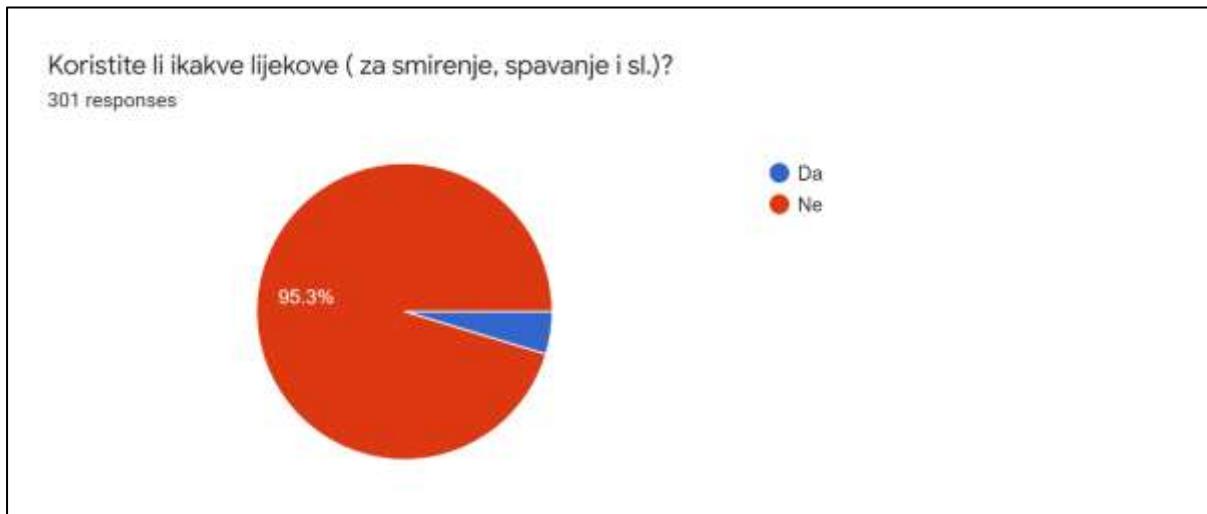
Najveći broj ispitanika treninge je zamijenilo šetnjom (49%, 122 ispitanika), zatim vožnjom bicikla (15.7%, 39 ispitanika), nisu uopće imali aktivnosti (14.5%, 36 ispitanika), trčanjem (12%, 30 ispitanika). Ostali ispitanici nisu prestali trenirati te su se neki od njih bavili streetworkoutom, teretanom, kombinacijom trčanja, šetnje i bicikle.

Grafikon 13. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o utjecaju Covid-19 pandemije na psihološko zdravlje

Izvor: Izrada autora na temelju anketnog istraživanja

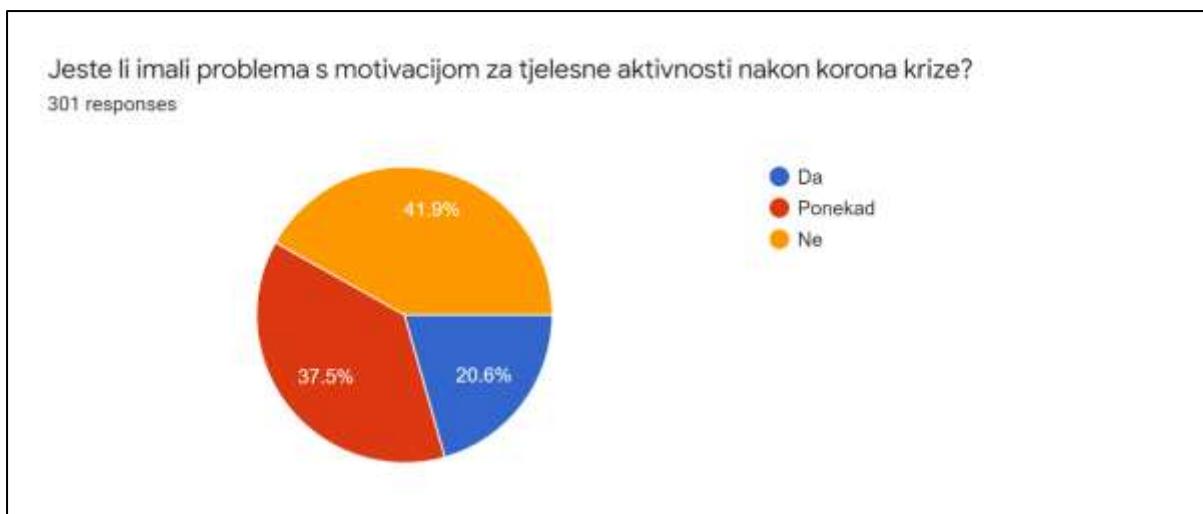
87.7%, odnosno 264 osobe misli da pandemija Covid-19 virusa ima utjecaja na psihološko zdravlje, dok 12.3% ili 37 osoba misli da nema.

Grafikon 14. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o korištenju lijekova zbog Covid-19 krize

Izvor: Izrada autora na temelju anketnog istraživanja

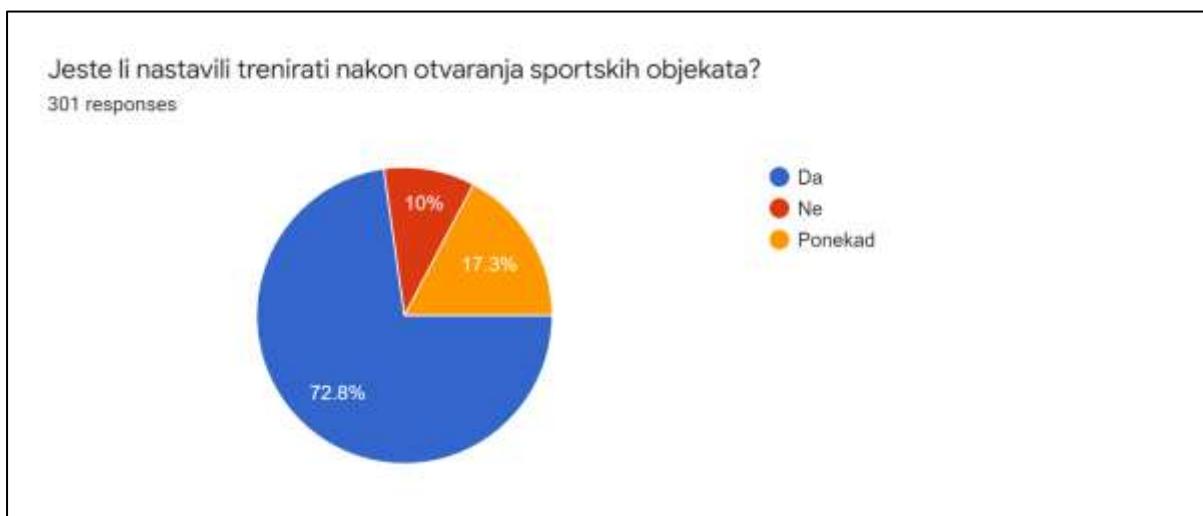
95.3%, odnosno 287 osoba ne koristi nikakve lijekove, dok 4.7% ili 13 osoba koristi.

Grafikon 15. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o utjecaju korona krize na motivaciju ispitanika nakon završetka pandemije

Izvor: Izrada autora na temelju anketnog istraživanja

41.9% ili 126 osoba nije imalo problema s motivacijom za tjelesne aktivnosti nakon korona krize, dok je ponekad to bio problem 37.5% ili 113 osoba. S motivacijom je imalo problema 62 ispitanika (20.6%).

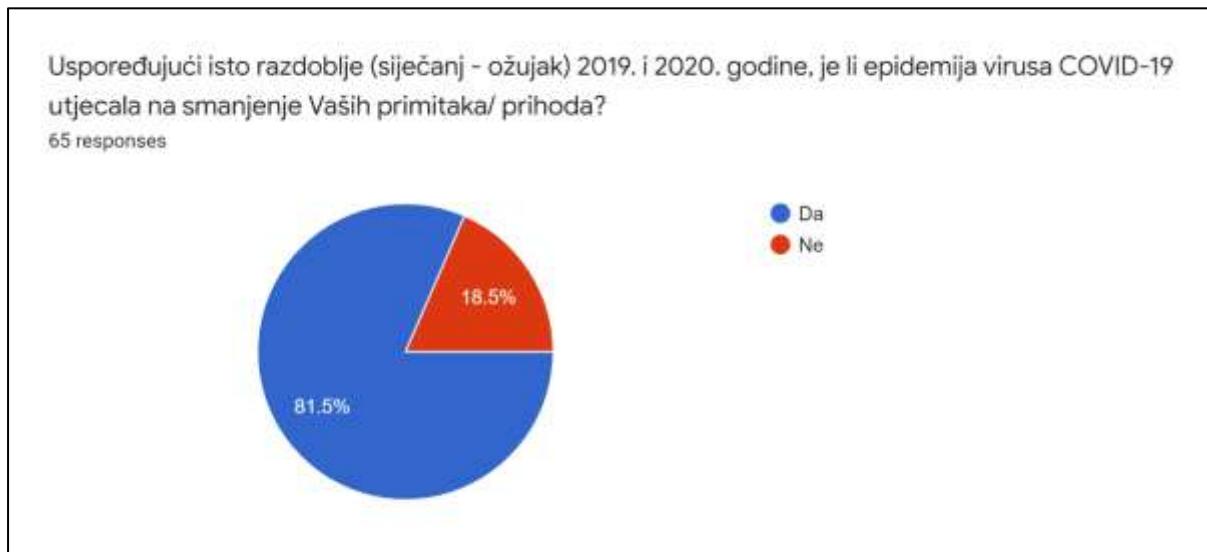
Grafikon 16. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o nastavku odlazaka na treninge nakon otvaranja sportskih objekata

Izvor: Izrada autora na temelju anketnog istraživanja

219 ispitanika (72.8%) je nastavilo trenirati nakon otvaranja sportskih objekata. 52 ispitanika (17.3%) je nastavilo ponekad trenirati, dok 30 (10%) nije više treniralo

1.3. Rezultati ankete utjecaja Covid-19 virusa na poslovanje fitness centara

Drugi dio ankete namijenjen je vlasnicima fitness centara kojima su postavljena pitanja o njihovom poslovanju prije, za vrijeme i nakon pandemije Covid-19 virusa. Ovaj dio rada donosi zaključke o ekonomskom utjecaju na fintness industriju koja je uz ugostiteljstvo osjetila najveći udar krize.

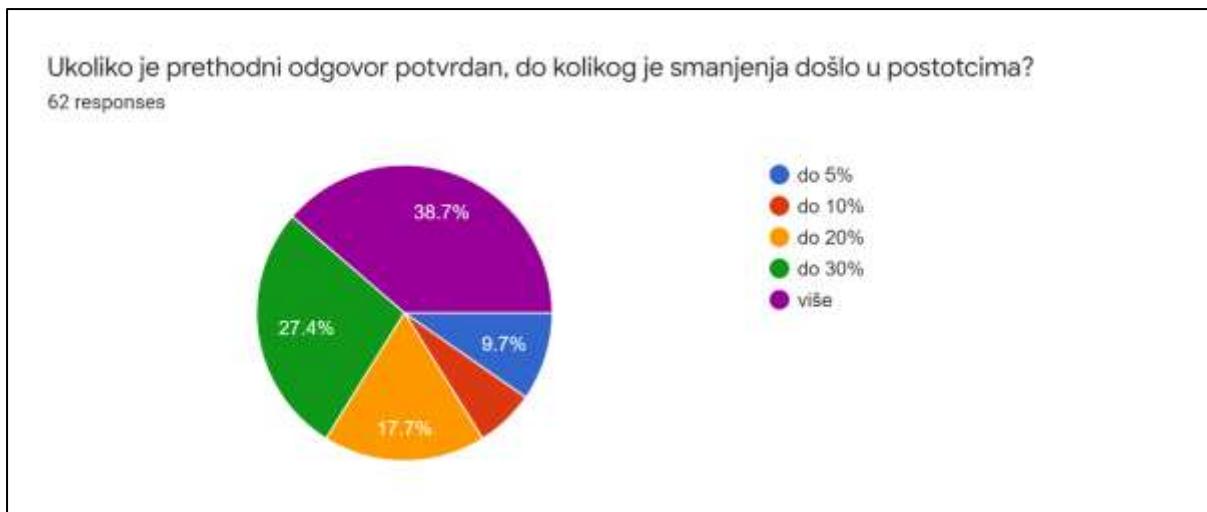

Grafikon 17. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o utjecaju pandemije na smanjenje prihoda fitness centara uspoređujući isto razdoblje (siječanj - ožujak) 2019. i 2020. godine

Izvor: Izrada autora na temelju anketnog istraživanja

53 ispitanika(81.5%) odgovorilo je kako je došlo do smanjenja njihovih prihoda/primitaka u razdoblju siječanj-ožujak 2020. godine u usporedbi s 2019. godinom. 12 ispitanika (18.5%) odgovorilo je da im se prihodi/primitci nisu smanjili.

Unatoč pokretanju raznih online platformi i prebacivanja poslovanja putem interneta mnogih fitness trenera, pad prihoda je bio neizbjegjan.

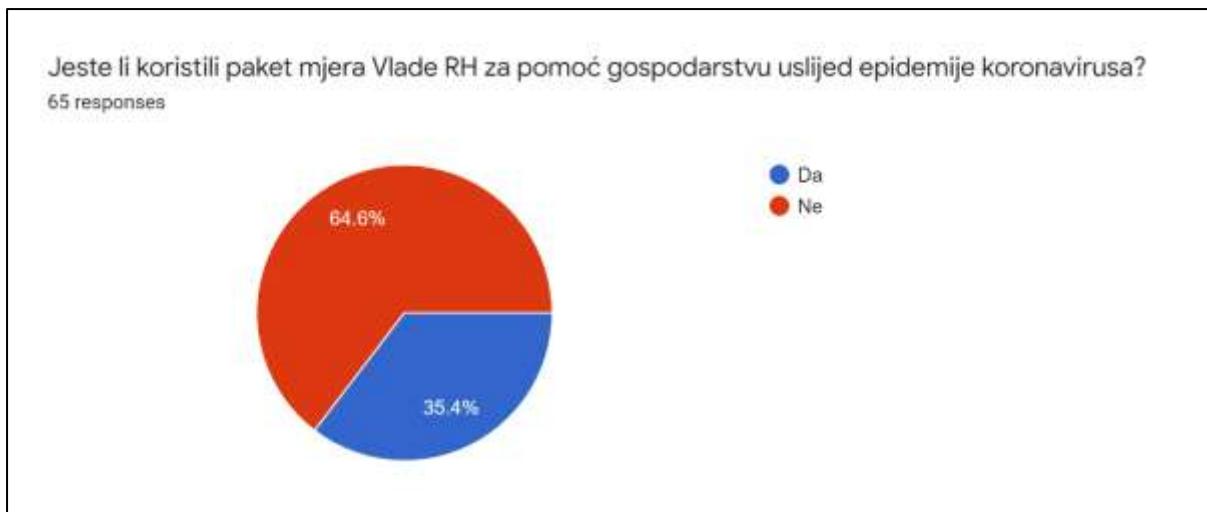
Grafikon 18. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o smanjenju prihoda u postotnim bodovima

Izvor: Izrada autora na temelju anketnog istraživanja.

Najveći broj ispitanika (38.7%, 24 osobe) odgovorilo je da je došlo do smanjenja njihovih prihoda/primitaka u iznosu većem od 30%. 17 ispitanika (27.4%) odgovorilo je, da je došlo do smanjenja do 30%. Smanjenje do 20% dogodilo se kod 17.7% ispitanika(11 osoba). Do 10% smanjenja došlo je kod 4 osobe (6.5%), a do 5% kod 6 osoba (9.7%).

Smanjenje prihoda od 30 i više postotnih poena za većinu poslovnih subjekata označava periode štednje, bilo da se radi o otkazima ili nekom drugom obliku smanjivanja troškova. Rekreativci se okreću besplatnim oblicima rekreacije utrčanja, vožnje biciklom i slično te su se sportski objekti time našli u teškoj situaciji.

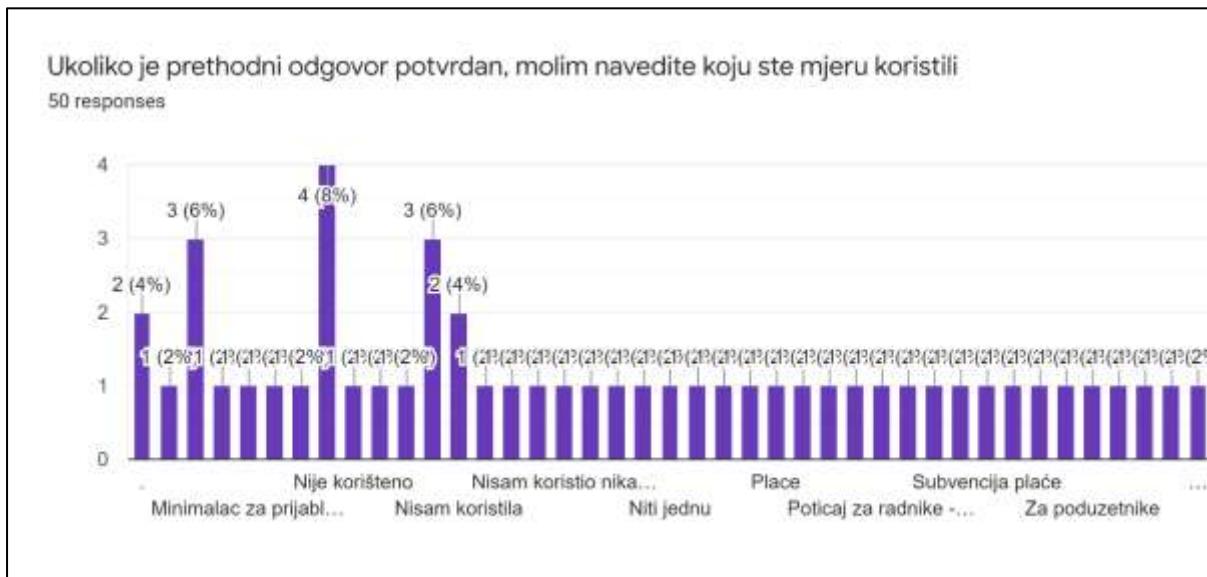
U nastavku rada biti će pokazano kako su ipak većina njih uspijeli nastaviti sa svojim poslovanjem.

Grafikon 19. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o korištenju paket mjera Vlade RH za pomoć gospodarstvu uslijed pandemije

Izvor: Izrada autora na temelju anketnog istraživanja.

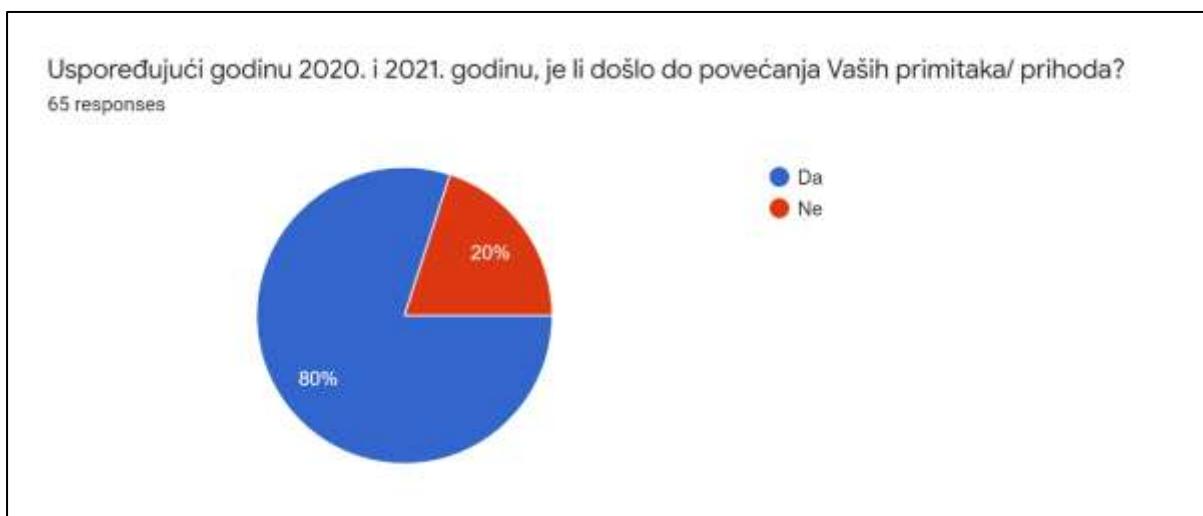
42 ispitanika (64.5%) nije koristilo paket mjera Vlade Republike Hrvatske za pomoć gospodarstvu uslijed epidemije Covid-19 virusa, dok je njih 23 (35.4%) koristilo.

Grafikon 20. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o vrsti mjera državne pomoći koje su koristili

Izvor: Izrada autora na temelju anketnog istraživanja

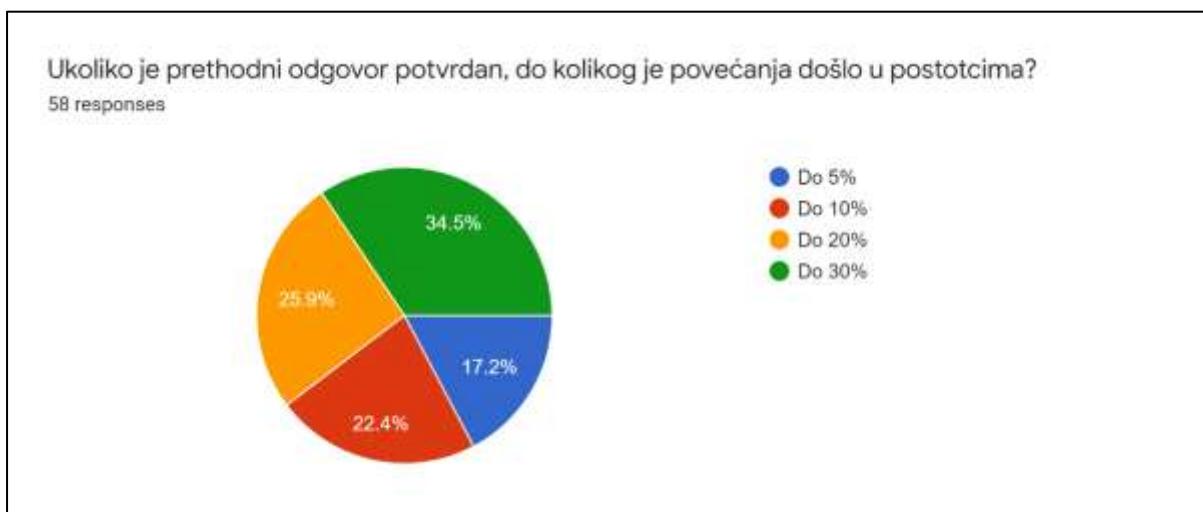
Gotovo svi odgovori bili su vezani uz potporu očuvanja radnih mesta, odnosno subvencija za isplaćivanje plaće radnicima. Neki od ostalih odgovora su: "nisam mogao ostvariti poticajnu mjeru", "potpora za poduzetnike", "potpora za režijske troškove".

Grafikon 21. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o povećanju financijskih rezultata uspoređujući 2020. i 2021. godinu

Izvor: Izrada autora na temelju anketnog istraživanja

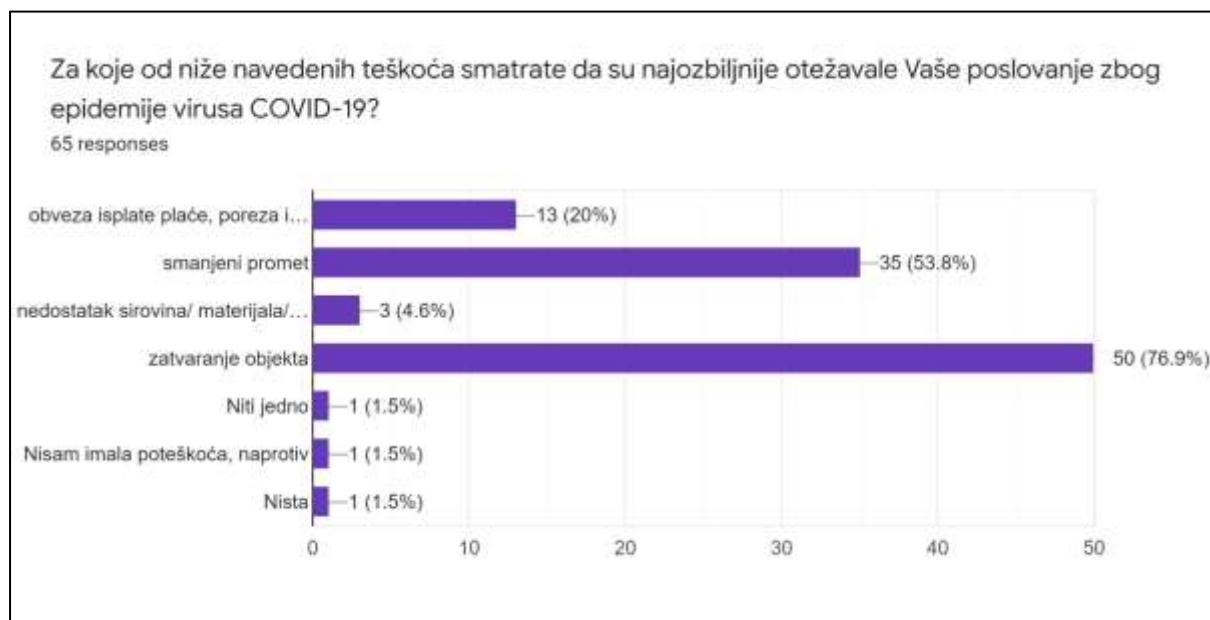
U 2021. godini došlo je do otvaranja sportskih objekata. Uspoređujući 2020. i 2021. godinu kod 52 ispitanika (80%) došlo je do povećanja primitaka/prihoda. 13 ispitanika (20%) odgovorilo je da kod njih nije došlo do povećanja primitaka/prihoda.

Grafikon 22. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o povećanju prihoda u postotcima

Izrada autora na temelju anketnog istraživanja

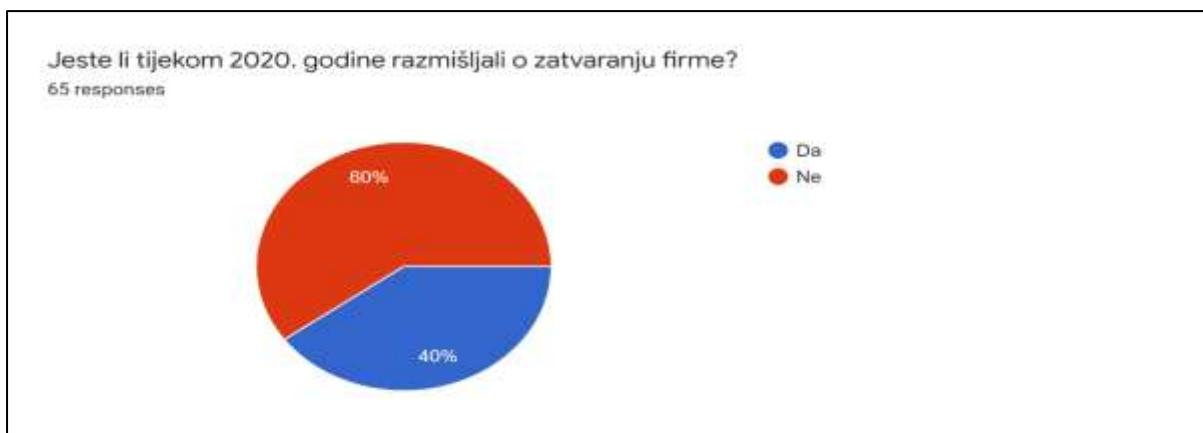
Prihodi su se povećali do 30% kod 20 ispitanika (34.5%), do 20% kod 15 ispitanika (25.9%), do 10% kod 13 ispitanika (22.4%), do 5% kod 10 ispitanika (17.2%).

Grafikon 23. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o teškoćama koje su otežavale poslovanje fitness centara uzrokovanih pandemijom virusa COVID-19

Izvor: Izrada autora na temelju anketnog istraživanja

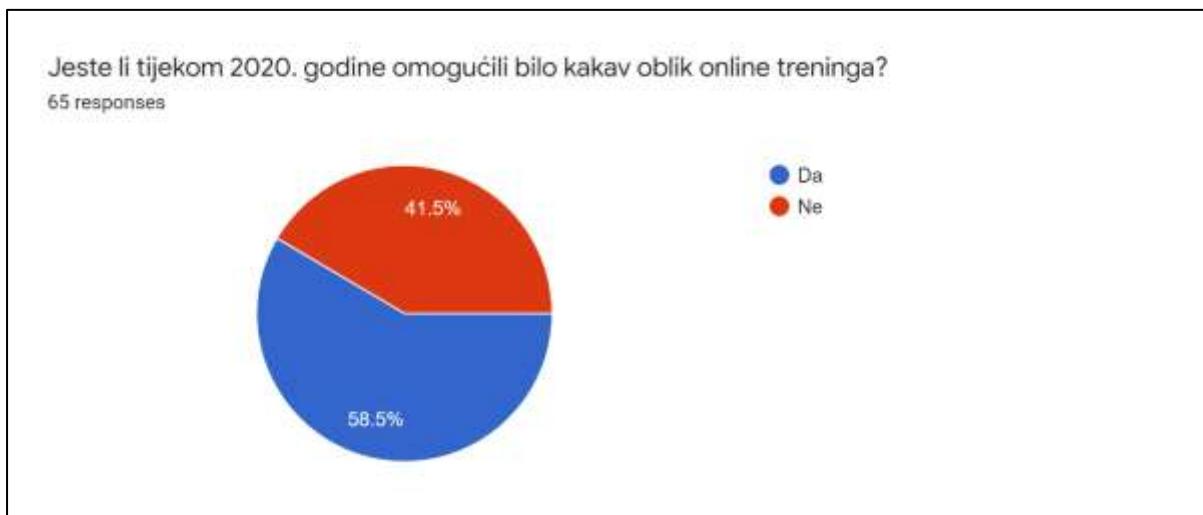
50 ispitanika (76.9%) smatra da je najveća teškoća koja je otežala poslovanje zatvaranje objekata, zatim smanjeni promet (35 ispitanika, 53.8%), obveza isplate plaće, poreza i doprinosa za radnike koji ne rade u uobičajenom opsegu (13 ispitanika, 20%), nedostatak sirovina/materijala/robe (3 ispitanika, 4.6%). Ostali su odgovorili kako nisu imali nikakvih poteškoća.

Grafikon 24. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o postojanju mogućnosti ispitanika da obustave svoje poslovanje tijekom 2020. godine

Izvor: Izrada autora na temelju anketnog istraživanja

39 ispitanika (60%) nisu razmišljali o zatvaranju tvrtke, dok njih 26 (40%) je razmišljalo o zatvaranju firme.

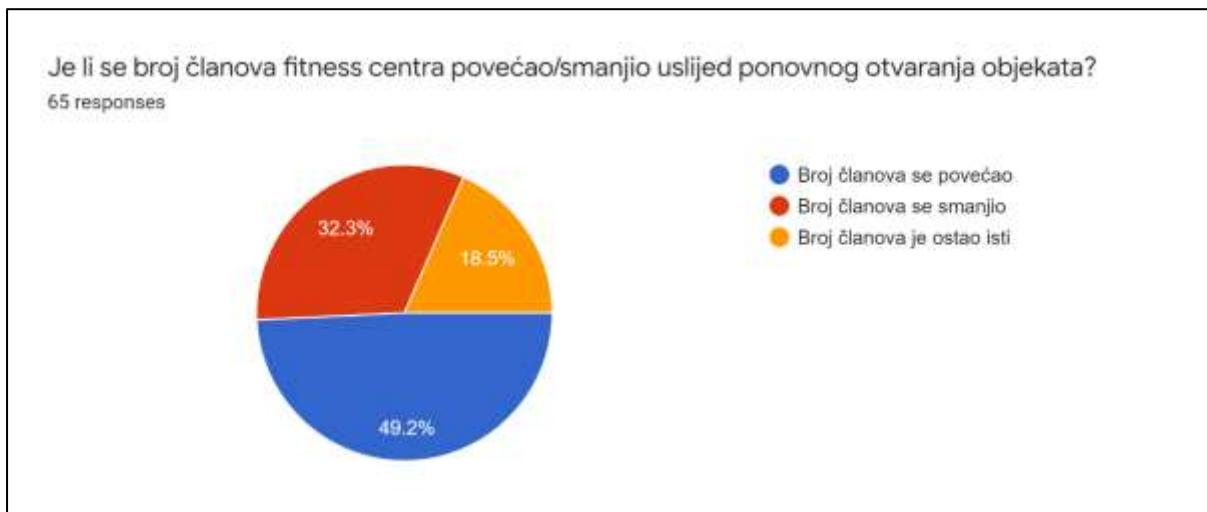

Grafikon 25. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o prebacivanju svog poslovanja online

Izvor: Izrada autora na temelju anketnog istraživanja.

38 ispitanika (58.5%) omogućili su online treninge, dok njih 27 (41.5%) nije nudilo ovu opciju treninga.

Unatoč činjenici kako su druge grane poput trgovine, svoja poslovanja u potpunosti prebacila u online oblik, može se zaključiti kako fitness industrija taj trend nije pratila u potpunosti. Unatoč znatno smanjenim prihodima njih čak 41,5% nije se odlučilo do svojih klijenata doći online putem.

Grafikon 26. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje je li se broj članova fitness centara povećao odnosno smanjio uslijed ponovnog otvaranja

Izvor: Izrada autora na temelju anketnog istraživanja

Uslijed ponovnog otvaranja fitness centara došlo je do povećanja broja članova kod 32 ispitanika (49.2%). Broj članova se smanjio kod 21 ispitanika (32.3%), dok je broj članova ostao isti kod 12 ispitanika (18.5%).

Broj članova se smanjio kod 32,3% ispitanika, dok je kod 49,2% ispitanika taj broj narastao, kod njih 18,5% broj članova se nije bitno mjenjao. Iz ovih podataka možemo zaključiti kako se kod većine fitness centara broj članova povećao, što nam pokazuje koliko su ljudi u doba lockdowna bili uskraćeni i kolika ime je sada želja za kretanjem. Zasigurno dio zasluga ide i društvenim mrežama koje su za vrijeme lockdowna postale glavno sredstvo poslovanja brojnih trenera koji su nastavili s tim aktivnostima i nakon ponovnog otvaranja.

6. ZAKLJUČAK

Tijekom 2020. godine pandemija uzrokovana masovnim širenjem koronavirusa SARS-CoV-2 (COVID-19) rezultirala je globalnom krizom. Pandemija Covid-19 virusa utjecala je na svako poslovanje gotovo svake države u svijetu i izazvala globalnu krizu s društvenim, političkim i gospodarskim posljedicama. Kako bi se zaustavilo širenje ovog virusa, uveden je lockdown pri čemu su zatvoreni brojni poslovni objekti, uključujući i sportske.

Bavljenje fizičkom aktivnošću izuzetno je bitno za održavanje zdravlja pojedinca. Zatvaranje sportskih objekata i brzo širenjem virusa dovelo je do poremećaja u životima mnogih osoba. U ovom radu napravljeno je istraživanje uz pomoć ankete o utjecaju Covid-19 virusa na rekreaciju hrvatskih građana. Usپoredno s tim, napravljeno je i istraživanje među vlasnicima fitness centara o utjecaju Covid-19 virusa na njihovo poslovanje.

Ukupno je prikupljeno 365 ispitanika sa područja cijele Republike Hrvatske od kojih su 65 ispitanika vlasnici fitness objekata.

U prvom dijelu ankete u kojem se istraživao utjecaj Covida-19 na rekreaciju hrvatskih građana sudjelovale su većinom osobe mlađe dobi, od 16 do 35 godina koji su samci ili u vezama te imaju završenu srednju ili visoku razinu obrazovanja.

Prije pojave Covid-19 virusa većina ispitanika se bavila sportom tri puta tjedno, dok je manji broj osoba to radilo jednom ili dva puta tjedno što je u prosjeku Europske unije. Analiza pokazuje kako se većina treninga odvija u teretani ili na funkcionalnim (grupnim) treninzima. Ono što je posebice izraženo, je činjenica kako se i nakon pojave Covid-19 virusa i zatvaranjem objekata, 78% ispitanika nastavilo baviti nekom vrstom tjelesne aktivnosti, sami ili uz pomoć Youtbea ili mobilnih aplikacija. Sličan broj ispitanika (125) je nastavio trenirati kao i prije pandemije, dok njih 123 je smanjilo svoje treninge za vrijeme pandemije.

Većini ispitanika se fizički izgled nije promijenio, dok se njih 76 udebljalo tijekom pandemije a to možemo pokrijepiti činjenicom kako se ipak većina ispitanika nastavila baviti nekom vrstom aktivnosti, odnosno pandemiju nisu proveli neaktivnim načinom života. Svoj trening supstituirali su šetnjom ili vožnjom bicikla. Skoro 90% ispitanika mišljenja je kako pandemija ima utjecaja na psihičko zdravlje ali da ipak nisu koristili nikakve lijekove.

S motivacijom za tjelesne aktivnosti nakon pandemije nisu imali problema 41.9% ispitanika, dok je ponekad to predstavljao problem 37.5% ispitanika. No bitno je znati da ta brojka ne odudara puno od nekih statističkih pokazatelja koji govore o motivaciji i prije pojave Covid-a. Tako da možemo zaključiti kako su se osobe s određenom razinom discipline u velikom broju vratile starim navikama odlaska na trening dok oni koji to rade vođeni motivacijom su uglavnom podjednako aktivni kao i prije pojave virusa.

U drugom dijelu ankete istraživao se utjecaj Covid-19 virusa na poslovanje fitness centara gdje je anketirano 65 vlasnika sportskih objekata. Neki od njih rade u klasičnim komercijalnim teretanama dok dio njih rade u sportskim kolektivima poput klubova ili sportskim udrugama. Uspoređujući prihode 2019. godine s 2020. godinom, većini ispitanika je pao prihod više od 30%, te nešto manje od 30%. Većina ih nije koristila paket mjera Vlade Republike Hrvatske za pomoć gospodarstvu, dok oni koji su koristili mjere dobili su potporu za očuvanje radnih mesta, odnosno subvencija za isplaćivanje plaće radnicima. Uspoređujući 2020. i 2021. godinu kod 52 ispitanika (80%) došlo je do povećanja primitaka/prihoda. Prihodi su se povećali između 20% i 30%.

Najveća poteškoća kod poslovanja bila je zatvaranje objekata i smanjeni promet, no većina ih nije razmišljala o zatvaranju firme. Njih 58 % su omogućili svojim članovima putem online platformi da nastave sa svojim aktivnostima, a velika većina njih je nastavila s tom praksom i nakon ponovnog otvaranja. Broj članova fitness centara nakon otvaranja objekata povećao sekod gotovo polovice ispitanika, što je jasan pokazatelj koliko je lockdown samo povećao želju ljudi za kretanjem i treningom.

Usprkos činjenici kako se slika Hrvatske po pitanju vježbanja polako popravlja ona je nažalost još daleko od željene razine. Važnost rada državnih institucija i hvatanje u koštac s tim problemom mogao bi pomoći rješavanju problema zdravstvenog sektora. Manji redovi u bolnicama, manje zaduživanje za kupovinu lijekova i sl. Brojni europski gradovi okreću se smanjivanju automobila i rješavanju problema parkinga time što potiču svoje građane na korištenje javnih bicikla koje opet doprinose boljoj zdravstvenoj slici pojedinaca.

Ovaj rad pokazuje kako se unatoč restrikcijama uzrokovanim pandemijom Covid-19 virusa, stanovništvo Republike Hrvatske nije obeshrabrilo i zatvorilo usvoje domove. Dapače velika većina u želji za obavljanjem svoje osnovne ljudske potrebe, a to je kretnja, pronalazi rješenja i svoj život prilagođava novonastaloj situaciji.

Hrvati, iako novije statistike tomu ne idu u prilog, su oduvijek bili fizički aktivan narod. Velika većina starije a i populacije srednje životne dobi svoje djetinstvo provela je odrastajući na selu gdje je fizički rad bio svakodnevница. Posljednjih 20 godina migracijom stanovništva sa sela u gradove dolazi do blagog smanjenja fizičke aktivnosti uslijed promjene strukture radnih mjesta. Sve više ljudi radi u uredima i počinje živjeti sjedilačkim načinom života.

Novije generacije, djeca i mladi, razvijaju se u takvom okruženju u kojemu su od najranije dobi naučeni na život u četiri zida. Manjak vrtića, zelenih površina, igrališta dodatno idu u prilog tomu da djeca sve manje vremena provode u igri i kretanju a sve više u kući. Shodno tome izostaje razvoj motoričnih sposobnosti, koje se najviše razvijaju u najranijoj dobi. Kao produkt toga javljaju se generacije mladih ljudi s velikim brojem zdravstvenih problema.

Kada se tomu pridoda nagli razvoj pametnih tehnologija koje omogućavaju ljudima kontrolu velikog broja radnji iz udobnosti vlastitog doma, javljaju se problemi s kojima se suočavamo danas. To je činjenica kako je sve veći broj pretilih osoba, osoba s povećanim šećerom u krvi, slabovidnih osoba. U konačnici cijele generacije slabih i osjetljivih što predstavlja problem na razini Republike Hrvatske.

Rješenja postoje i potrebna je njihova implementacija u što skorijem roku posebno bi bila korisna ulaganja u male sportske udruge kao bazu razvoja budućih profesionalnih sportaša. Od velike važnosti bi bilo uvođenje tjelesne aktivnosti u škole kao jednog od ključnih predmeta kao i ulaganja lokalnih zajednica u sportske sadržaje (igrališta, parkove i sl.). Posebno bi bila uspješna veća promidžba sporta putem društvenih meža.

Generacijski gledano, djeca i starija populacija, skupine su koje imaju najviše prostora za napredak kada je u pitanju tjelesna aktivnost. Ovim radom potvrđena je ne samo ta činjenica nego je svestrano analiziran i utjecaj pandemije Covid-19 na rekreacijsko bavljenje sportom u Republici Hrvatskoj. Izvršeno je i empirijsko istraživanje na 300 ispitanika koje je dodatno rasvijetlilo postojeće probleme u bavljenju rekreacijskim sportom kao i dodatne probleme koji su nastali utjecajem pandemije Covid-19 krize.

7. LITERATURA

1. Baldwin, R., Weder di Mauro, B. (2020.). Mitigating the COVID Economic Crisis: Act Fast and Do Whatever It Takes; CEPR Press
2. Bartoluci M., Škorić S., (2009). Menadžment u sportu. Veleučilište u Karlovcu, Odjel za izobrazbu trenera Društvenog veleučilišta u Zagrebu ; Kineziološki fakultet.
3. Beech, J. i Chadwick, S. (2010). Sportski menadžment. Zagreb: Stručni studij ekonomije i menadžmenta, Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta
4. Bronić M., (2012). Financiranje sporta u republici hrvatskoj s usporednim prikazom financiranja u europskoj uniji. Sustav financiranja sporta u EU. (Internet) raspoloživo na: <http://www.ijf.hr/upload/files/file/projekti/sport.pdf>
5. Čavrak V., (2020). Makroekonomija krize Covid-19 i kako pristupiti njenom rješavanju, Zagreb.
6. Elza Jurun, Nada Ratković :Poslovna statistika s primjerima u Microsoft Excelu, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet, 2017
7. Europsko Vijeće, (2021). Dogovor o planu oporavka i višegodišnjem finansijskom okviru za razdoblje 2020.-2027. (Internet) raspoloživo na: <https://www.consilium.europa.eu/media/45121/210720-euco-final-conclusions-hr.pdf>
8. Habib, H., (2020). Has Sweden's controversial covid-19 strategy been successful?; British Medical. (Internet) raspoloživo na: <https://www.bmjjournals.org/content/369/bmjm2376>
9. Hrvatski olimpijski odbor, (2017). Nomenklatura sportova i sportskih grana. (Internet) raspoloživo na: www.hoo.hr/images/dokumenti/sport-olimpizam-hr/2019/nomenklatura-sportova-i-sportskih-grana-2019-svibanj.pdf
10. Hrvatski olimpijski savez, (2017). Čak 62% Hrvata nije tjelesno aktivno, u nedovoljnem kretanju prednjače stariji. (Internet) raspoloživo na: <https://www.hoo.hr/hr/olimpizam/olimpijske-vijesti/4848-cak-62-hrvata-nije-tjelesno-aktivno-u-nedovoljnem-kretanju-prednjace-stariji>
11. Javno-zdravlje.hr, (2021). Aktivnosti i covid-19. (Internet) raspoloživo na: <https://javno-zdravlje.hr/spolne-aktivnosti-i-covid-19-savjeti-za-zastitu/>
12. Kumar A., (2022). COVID-19 impact on sustainable production and operations management

13. Meyer U., (2000). Contribution of physical education to overall physical activity. (Internet) raspoloživo na: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/j.1600-0838.2011.01425.x>
14. Nacionalni program športa 2019. – 2026 (Internet) raspoloživo na : https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_07_69_1394.html
15. Smokvina V., (2021). Profesionalni sport u republici hrvatskoj za vrijeme covid-19 krize – od prijetnje do prilike za bolji status profesionalnih sportaša. (Internet) raspoloživo na: <https://hrcak.srce.hr/file/379978>
16. Šošić, Ivan : Primijenjena statistika. Zagreb: Školska knjiga, 2006 (udžbenik)
17. Štajduhar D., (2019). Koronavirus bolest 2019: sažetak publikacija, Zagreb.
18. Vujević, M. (2006) Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti. Zagreb: Školska knjiga.
19. Wordometersinfo.com, (2021). Corona virus. (Internet) raspoloživo na: https://www.worldometers.info/coronavirus/?utm_campaign=homeAdvegas1
20. World Bank, (2020). World Development Report 2020. (Internet) raspoloživo na: [https://www.worldbank.org/en/publication/wdr2020#:~:text=The%20World%20Development%20Report%20\(WDR,a%20boon%20than%20a%20curse](https://www.worldbank.org/en/publication/wdr2020#:~:text=The%20World%20Development%20Report%20(WDR,a%20boon%20than%20a%20curse)
21. Zakon.hr, (2006). Zakon o sportu. (Internet) raspoloživo na: <https://www.zakon.hr/z/300/Zakon-o-sportu>
22. Zakon.hr, (2020). Zakon o sportu. (Internet) raspoloživo na: <https://www.zakon.hr/z/300/Zakon-o-sportu>

8. POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1. Bavljenje sportom, održavanje kondicije ili sudjelovanje u rekreativnim (slobodnim) tjelesnim aktivnostima najmanje jednom tjedno, 2019.	17
Grafikon 2. Prikaz odgovora na pitanje o dobnoj skupini ispitanika.....	21
Grafikon 3. Prikaz odgovora o bračnom statusu ispitanika	22
Grafikon 4. Prikaz odgovora ispitanika o stupanju obrazovanja ispitanika	22
Grafikon 5. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o učestalosti bavljenja sportom	23
Grafikon 6. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o učestalosti bavljenja sportom na uzorku od tjedan dana.....	24
Grafikon 7. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o vrsti sporta kojom su se ispitanici bavili	24
Grafikon 8. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o nastavku bavljenja sportskim aktivnostima za vrijeme pandemije	25
Grafikon 9. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o načinima izvođenja treninga.....	26
Grafikon 11. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o utjecaju kovid pandemije na fizički izgled ispitanika	27
Grafikon 12. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o načinu supstitucije treninga drugim aktivnostima.....	28
Grafikon 13. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o utjecaju kovid pandemije na psihološko zdravlje.....	29
Grafikon 14. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o eventualnom korištenju lijekova uslijed korona krize	29
Grafikon 15. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o utjecaju korona krize na motivaciju ispitanika nakon završetka pandemije	30
Grafikon 16. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o nastavku odlazaka na treninge nakon otvaranja sportskih objekata	30
Grafikon 17. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o utjecaju virusa COVID-19 na smanjenje prihoda fitness centara uspoređujući isto razdoblje (siječanj - ožujak) 2019. i 2020. godine	31
Grafikon 18. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o smanjenju prihoda u postotnim poenima.....	32

Grafikon 19. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o korištenju paket mjera Vlade RH za pomoć gospodarstvu uslijed epidemije koronavirusa.....	33
Grafikon 20. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o vrsti mjera državne pomoći koje su koristili	33
Grafikon 21. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o povećanju finansijskih rezultata usporedujući 2020. i 2021. godinu	34
Grafikon 22. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o povećanju prihoda u postotcima	34
Grafikon 23. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o teškoćama koje su otežavale poslovanje fitness centara uzrokovanih epidemijom virusa COVID-19	35
Grafikon 24. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje o postojanju mogućnosti ispitanika da obustave svoje poslovanje tijekom 2020. godine.....	36
Grafikon 26. Prikaz odgovora ispitanika na pitanje je li se broj članova fitness centara povećao odnosno smanjio uslijed ponovnog otvaranja	37

9. POPIS SLIKA

Slika 1. Teorijska krivulja pandemije Covid-19 i krivulja recesije.....	7
Slika 2. Ustroj sporta u Republici Hrvatskoj.....	13
Slika 3. Ustrojstvo javnih tijela sporta u Republici Hrvatskoj.....	14

10. POPIS TABLICA

Tablica 1. Prikaz broja klubova i registriranih sportaša u Republici Hrvatskoj 2017. Godine.....	19
---	-----------

SAŽETAK

Pojava Covid-19 virusa uvelike je promijenila način na koji percipiramo vlastitu slobodu kao i odnos prema zdravlju. Godina 2020. bila je poprilično izazovna i s ekonomskog gledišta kao godina u kojoj su brojni poduzetnici bili prisiljeni ugasiti svoja poduzeća. Na udaru se tako našla i fitness industrija koja još osjeća posljedice lockdowna. Dio voditelja sportskih centara njih je zatvorilo svoje fitness centre a dio se prebacio na online poslovanje. Ono što nam ovaj rad potvrđuje je činjenica da su ljudi osvijestili značaj rekreativnog bavljenja sportom da se velika većina vratila u ponovno otvorene fitness centre. Od 300 ispitanika njih 87.7%, smatra da je pandemija utjecala na njihovo psihološko zdravlje. Posljedice toga osjetit će oni posebno oni najmlađi, djeca kojoj su uskraćena kretanja, igre , treninzi i motorički razvoj .Stoga put prema fizičkom i psihološkom zdravlju leži u bavljenju rekreativnim sportom barem u onom opsegu kao i prije pojave pandemije. Uz to bi trebalo unaprijediti svakodnevne sportske i zdravstvene navike u svim sferama života.

Ključne riječi : rekreacijsko bavljenje sportom, utjecaj pandemije Covid-19, rezultati empirijskog istraživanja

SUMMARY

The emergence of the Covid-19 virus has greatly changed the way we perceive our own freedom as well as our attitude towards health. The year 2020 was also quite challenging from an economic point of view as a year in which many entrepreneurs were forced to shut down their businesses. The fitness industry, which is still feeling the effects of the lockdown, also came under attack. Some of the managers of sports centers have closed their fitness centers and some have switched to online business. What this master's thesis confirms is the fact that people have become aware of the importance of recreational sports and that the vast majority have returned to the reopened fitness centers. Of the 300 respondents, 87.7% believe that the pandemic has affected their psychological health. The consequences of this will be felt especially by the youngest, children who are deprived of movement, games, training and motor development. Therefore, the path to physical and psychological health lies in practicing recreational sports at least to the same extent as before the onset of the pandemic. In addition, daily sports and health habits should be improved in all spheres of life

Key words : recreational sports activities, the impact of the Covid-19 pandemic, results of empirical research